مات څانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکټر خالق زیار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات ځانګوته

لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکټر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب نوم: مات ځانګونه
لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکټر خالق زیار
چاپ: وړومبے
کال: ۲۰۰۸
شمېر: ۱۰۰۰
بیه: ۱۰۰روپۍ
کمپیوټر چارې: عبدالله وردګ
ټائټل: امجد شهزاد
خوروونکي: پښتو ادبي جرګه ملاکنډ
د چاپ ځائې: اباسین پریس پېښور

د رکونه: یونیورستي بک ایجنسي
سلیم جالوان- افتخار مارکیټ درګۍ بازار

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

د ارواښاد
پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرس

خپلې خبرې .... الف

ړومبي ټکي ۱

خاموشه خپګان ۵

د تقدیر لاس ۹

د زیارت سلام ۱۴

د رڼا مناره ۱۹

توپان ۲۲

د اور ډنډ ۳۵

د مرګ د تخت په وړاندې ۵۴

د عیسی او عشتار ترمینځ ۶۹

قرباني ۷۵

نجات ورکوونکے ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

PUKHTO.NET

زۀ په ایډورډز کالج پېښور کښې د دولسم جماعت طالب علم وم چې د خپل سنئیر ملګري سلیم خان، څوک چې دا مهال په حبیب بنک کښې افسر دے، په وینا مې دا کتاب "The Broken wings" ولوستۀ ډېر زیات مې خوښ شۀ او د دې نه وروسته مې تر خپله وسه د خلیل جبران نور کتابونه هم مطالعه کړۀ.

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړۀ دننه واردات ترې هم پټ نۀ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې په داسې عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارومرو متاثره کوي. همدارنګه د ژبې د پکارولو هنر ئې هم سارے نۀ لري او هر لیک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د قدر او ستائنې وړ دے. خو دا د نظر لاندې کتاب ئې زمونږ د پښتني تولنې دپاره زیات ارزښت په دې لړي چې د هغه وخت په لبنان کښې چې ښخو ته په کوم نظر کتلے شو او په تولنیز ژوند کښې چې مذهبي مشرانو کوم کردار ادا کاوۀ هغه اوس هم زمونږ د پښتني تولنیز ژوند دپاره تر ډېره حده Relevent دے او د دې کتاب د ترجمې او زیات نه زیات اشتهار یو مقصد دا هم دے چې د قام خواخوږي او وطن دوسته پښتانۀ خپل دې کمزوري اړخ ته متوجه شي.

د نن نه شپږ، اته کاله وړاندې ما د خپلو څو ملګرو په وړاندې دا خیال ظاهر کړے وۀ چې کۀ چېرې څوک ملګرے دا کتاب پښتو ته واړوي نو ډېره به ښۀ وي. خبره لاړه راغله او بالاخره د پروفیسر صاحب شاه صابر د رائې سره سم د دې کار ذمه واري هم ماته را په غاړه شوه. ترجمه مې وکړه خو چاپ کول ئې رانه وځنډېدۀ او کله چې پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر وفات شۀ نو د هغۀ خواهش ته د درناوي ورکولو په غرض ما د دې ترجمې د پانړو نه دوړې وڅنډلې او پروفیسر ډاکټر یارمحمد مغموم او پروفیسر زبیر حسرت ته مې د املا د اصلاح دپاره ولېږلې. د هغوي سره دې خدائے ښۀ شي، پوره پوره لاس ئې راسره وکړۀ او زۀ د دې جوګه شوم چې دا ترجمه چاپ کړم او خپلو پښتنو لوستونکو ته ئې وړاندې کړم.

ډاکټر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

ړومبي ټکي

زما عمر اتلس(۱۸) کاله وه چې میني د خپلو کوږکرو پلوشو په ذریعه زما سترګې پرانستې او په ړومبي ځل ئې په خپلو مینه ناکو ګوتو زما روح وتېښناوه او سلمیٰ کرامي هغه ړومبۍ ښځه ذات وه چې د خپل ښائست په زور ئې زما روح راوېښ کړه او زه ئې د سپېڅلي محبت باغ ته بوتلم، چېرته چې ورځې د خوبونو په رنګ او شپې د ودونو د شپو په رنګ تېرېږي.

سلمیٰ هغه ښځه وه چې ماته ئې خپل ښائست مثال کړه. د ښائست د عبادت کولو چل ئې راوښوده او د خپل محبت په وسیله ئې د مینې په رازونو پوه کړم. هم دا ښځه وه چې ماته ئې به اول ځل د حقیقي ژوند شاعري د سندرې په ډول واوروله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر څوان خپله رومبۍ مينه ياده ساتي او غواړي چې هغه ناآشنا لمحې بيا بيا ذهن ته راولي د کومو ياد چې د هغهٔ په احساساتو کښې ژور بدلون راولي او د خپل پر اسراريت د ترخو باوجود د هغهٔ زړهٔ ته خوشحالي ورکوي

د هر څوان په ژوند کښې يوه سلمیٰ ارومرو موجوده وي چې په ناڅاپي توګه د هغهٔ د ژوند په سپرلي کښې هغهٔ ته ځان څرګندوي او د هغهٔ تنهائي په خوشحاله لمحو بدلوي او د شپو چپه چپتيا ورله د نغمو نه ډکوي

زهٔ په سوچونو او فکرونو کښې ډوب وم او غوښتل مې چې د کتابونو او مقدسو صحيفو په الهام او د فطرت په معنیٰ ځان پوه کړم. عين په دې وخت کښې مينې د سلمیٰ د شونډو په وسيله زما په غوږونو کښې ګونګوسې وکړهٔ تر څو چې ما سلمیٰ خپلې مخې ته د رڼا د يوې منارې په شکل کښې ولاړه نهٔ وه ليدلې نو هسې خو مې په تن کښې ساه تله راتله ولې په ځان خبر نهٔ وم او ژوند مې داسې خالي وهٔ لکه چې په جنت کښې د آدم ژوند وهٔ.

هغه زما د زړهٔ حوا وه چې زما زړهٔ ئې د رازونو او حېرانيو نه ډک کړهٔ او زهٔ ئې د ژوند په معنیٰ پوه کړم

رومبۍ حوا، آدم په خپله خوښه د جنت نه بهر کړهٔ او سلمیٰ د خپلې مينې او زړهٔ راکښون په زور زهٔ په خپله خوښه د پاکې مينې او سپېڅلتيا جنت ته داخل کړم خو څهٔ چې د رومبي سړي (آدم) سره شوي وو، هغه زما سره هم وشو او د کومې تېرې تورې په زور چې آدم د جنت نه راويستلے شوے وهٔ، د هغې پرقېدونکي دار زما زړهٔ هم په لرزان کړهٔ او بالاخره د خپلې مينې د جنت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشړلے شوم سره د دې چې ما نه خو څه نافرماني کړې وه او نه مې د هغه ونې مېوه څکلې وه، په کومه چې قدغن لګېدلے وه.

په مېنځ کښې ډېر کلونه واوړېدل اونن کۀ زۀ د دغه ښکلي خوب په لړ کښې څۀ لرم نو هغه فقط هغه دردناک يادونه دي چې زما نه چاپېره چورلي او ماته په نظر نۀ راځي خو زړۀ مې د حسرتونو نه ډکوي او د سترګو نه مې اوښکې تويوي. زما مينه، ښکلې سلمىٰ مړه ده او د هغې کۀ څۀ يادګار پاتې دے نو هغه زما زړۀ او د هغې خپل قبر دے چې چاپېره ترې د سبر ونې ولاړې دي د سلمىٰ د وجود د ګواهۍ دپاره د دې مات زړۀ او دغه قبر نه اخوا نور هېڅ هم نشته.

هغه خاموشي چې د سلمىٰ په قبر پېره ورکوي، د تابوت په تيارو کښې د خدائے د راز نه پرده نۀ اوچتوي او د هغه ښاخونو شغارې د قبر د رمز و راز قيصې نۀ بيانوي د کومو زېلې چې د هغې د وجود اجزاء راکاږي خو زما د زړۀ سوي آهونه نړۍ ته هغه ډرامه وړاندې کوي چې مينې، ښائست او مرګ ستېج کړې ده.

اے د بېروت په ښار کښې زما خورو ورو د ځوانۍ يارانو! تاسو چې کله د زنغوزو د ځنګل په خوا کښې په دغه اديره تېرېږئ نو دې ته ډېر په خاموشۍ سره ورداخلېږئ او داسې په قلاره تګ کوئ چې ستاسو د پښو ښکالو د مړو په خوب کښې خلل وانۀ چوي. د سلمىٰ قبر ته په عاجزۍ ودرېږئ او هغه زمکې له مبارکي ورکوئ چې د هغې وجود له ئې ځائې ورکړے دے. د يو سوړ اسوېلي سره زما نوم اخلئ او وايئ "دا هغه ځائې دے چېرته چې د هغه جبران ټول اميدونه د خاورو لاندې شوي دي، ځوک چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د میني د یو قیدي په حبث د سمندرونو نه اخوا ژوند تېروي. هم په دې ځائې هغۀ خپله خوشحالي د لاسه ورکړې ده، اوښکې ئې توئې کړې دي او خندائې هېره کړې ده".

په دې قبر باندې د جبران حسرتونه د سبر د ونو سره یو ځائې راټوکېږي او روح ئې ورباندې هره شپه لکه د مرکېدونکي لاټېن پړپ پړپ کوي. د ونو د ښاخونو سره په دردناک ویر کښې شاملېږي، ماتم کوي او د هغه سلمىٰ جدايي ژاړي چې پرون د ژوند په شونډو د یوې ښکلې نغمې په ډول موجوده وه او نن د زمکې په سینه کښې د یو خاموشه راز په توګه پرته ده.

اے زما د ځوانۍ ملګرو! زۀ تاسو ته د هغه پېغلو د نومونو په روي خواست کوم چې ستاسو زړونو ورسره مینه کړې ده چې زما د محبوبې په شار شوي قبر باندې د ګلونو ځادرې خورې کړئ ځکه چې دغه ګلونه چې تاسو ئې د سلمىٰ په قبر غورځوئ داسې دي لکه چې په یو مړاوي ګلاب د سباؤن د سترګو څاڅکي د پرخې په شکل پرېوځي.

PUKHTO.NET

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

خاموشه خېګان

اے زما ګاونډيانو! تاسو چې د ځوانۍ سباؤن را يادوئ نو خوشحالېږئ او په تېرېدو ئې لاس مروړئ خو زهٔ د ژوند دغه برخه داسې يادوم لکه يو قېدي چې د زندان سلاخونه او ځولنې يادوي. تاسو د ماشوموالي او ځوانۍ تر مېنځ عمر ته د پابندۍ او احتياط نه ازاد ژوند وايئ خو ما ته دغه دور د هغه خاموشه خېګان دور ښکاري کوم چې لکه د تخم د دانې غوندې زما زړهٔ ته راپرېوتهٔ، هم د دهٔ سره يو ځائې لوئې شهٔ او تر هغه وخته ئې د پوهې او عقل دنيا ته د وتلو لار ونهٔ موندہ تر څو چې مينه نهٔ وه راغلې او زما د زړهٔ وروونه ئې نهٔ وو ببرته کړي او ګوټ ګوټ ئې ورله نهٔ وهٔ روښانه کړے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې ما له ژبه هم راکړه او اوښکې هم. تاسو باغونه، بڼونه، د ملاقات ځایونه او د کوڅو کوټې، پېروته یادوئ کوم چې ستاسو د لوبو او معصومانه ګونګوسي ګواهان دي او ماته هم د قطبي لبنان زړه راکښونکي ځایونه په یاد راځي. زه بیا بیا سترګې پټوم او په تصور کښې دغه ښکلي او د قدر وړ علاقه او د اسمان سیال درانهٔ او با وقاره غرونه وینم. زهٔ بیا بیا د ښار په شور او غوغا غوږونه کانهٔ کړم او د خپلې علاقې د لښتو شراړے او د ونو شغارے اورم. د کومو ښائستونو ذکر چې ما وکړهٔ او د کومو لیدو ته چې زهٔ داسې لېواله یم لکه ماشوم چې د مور غېږې ته لېواله وي. هم په دغه ښائستونو پسې زما روح نا ارامه دے او د ځوانۍ په تیارو کښې ئې داسې بند کړے دے لکه چې د پنجرې باز په پراخه فضا کښې د مرغیو سېل ویني او نیم نیم ورته تو پېږي. د دغه مېدانونو او غرونو تصور زما تخیل له وزرې ورکړي خو ناخوښ خیالونه زما د زړهٔ نه چاپېره د نا امېدۍ جال خور کړي.

هر ځل چې زهٔ دغه مېدانونو ته تللے یم نو زړهٔ مې مات راوړے دے او په دې نهٔ یم پوهېدلے چې زما د مایوسۍ وجه څهٔ ده. هر ځل چې ما د اسمان په لوري کتلي دي نو زړهٔ مې پرېوتے دے، هر ځل چې ما د مارغانو اوازونه او د چینو شور ماشور اورېدلے دے نو زما زړهٔ ته درد رسېدلے دے خو په دې نهٔ پوهېږم چې داسې ولې کېږي. خلک وائي چې فطري ساده ژوند سړے تش مېنځے کوي او دغه ډوالے په هغهٔ کښې بې پرواهي پېدا کوي خو زما په خیال دا په هغه چا صدق کوي ځوک چې مړهٔ پېدا شوي وي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورې شوې لاشونو په ډول ژوند تېروي. یو حساس وجود چې محسوسوي ډېر او پوهېږي لږ. د زمکې په سر د ټولو نه زیات بدبخته مخلوق دے ځکه چې هغه د دوو قوتونو ترمینځ انبنتے وي. رومبے قوت ئې مخ په وړاندې وړي او د خوبونو د وربخو په شا وربانديې د ژوند د ښائست ننداره کوي. دوېم قوت ئې د زمکې سره تړي، سترګې ورله د دوړو نه ډکوي او د وېرې او تیارو په پنجه کښې ئې ورکوي.

د تنهایۍ لاسونه ډېر پاستهٔ او نرم دي ولې ګوتې ئې ډېرې کلکې او زړې دي او چې زړهٔ ونیسي نو درد او خوږکې ئې د څهٔ سره سمې نهٔ وي. تنهایي هم د خپګان ملګه ده او هم د روحاني سرلوړي.

د هغه وجود روح چې د حسرت د ښېرې لاندې وي، د هغه خولهٔ پرانستونکي سپین زینک (LiLy) مثال لري چې هوا ئې وړي راوړي، د ورځې په راتلو خپل زړهٔ سپړي او چې شپه لګي نو خپلې پاڼې بېرته راټولوي. کهٔ چېرې دغه وجود نور څه ونهٔ لري یا د خپلې لوبې دپاره دوستان او ملګري پیدا نکړي نو ژوند بهٔ ئې د یوې تنګې قبدخانې په مثال وي چې په هغې کښې د لیدو دپاره د جولاګې د خالې او د اورېدو دپاره د حشراتو د تک راتګ د کش پش نه اخوا نور هېڅ هم وجود نهٔ لري.

د دغه حسرت چې زهٔ ئې په ځوانۍ کښې د ښېنو لاندې کړے وم. وجه نهٔ خو دا وه چې ګنې زما په ژوند کښې تفریح نهٔ وه ځکه چې د تفریح پیدا کول زما د لاس کار وهٔ او نهٔ دا وه چې ګنې زما دوستان نهٔ وو ځکه چې ما دوستان هم پیدا کولے شو. په حقیقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د دې حسرت وجه دا وه چې زهٔ په يو داسې ذاتي رنځ اخته وم چې په تنهايي ئې مئين کړے وم. دې رنځ په ما کښې د تفريح او لوبو شوق وژلے وهٔ. زما د اوربو نه ئې د ځواني وزرې پرې کړې وې او زما نه ئې د غرونو د مېنځ هغه ډنډ جوړ کړے وهٔ چې په خپل خاموشه مخ د اروا ګانو سيورې او د وريځو او ونو رنګونه منعکس کوي خو د سمندر په لور د سندره ايز تګ دپاره لاړ نهٔ مومي

تر هغه وخته زما ژوند هم په دې ډول وهٔ تر څو چې زهٔ اتلس (۱۸) کلن شوے نهٔ وم. دا کال زما دپاره داسې وهٔ لکه د غرهٔ پورتنې څوکه ځکه چې دې کال زما په وجود کښې علم راوېښ کړهٔ او د انسانانو بدليدونکے فطرت ئې راته په ګوته کړهٔ. په دغه کال زهٔ په دوېم ځل دنيا ته راغلم او تر څو چې سړے په دوېم ځل دنيا ته نهٔ وي راغلے نو د هغهٔ ژوند د کائنات په کتاب کښې د يوې تشې (خالي) پاڼې په مثال وي. په دغه کال ما د جنت فرښتې وليدې چې د يوې ښکلې ښځې د سترګو په ذريعه ئې ما ته په ځير ځير کتل. ما د دوزخ شېطانان هم وليدل چې د يو بدکاره سړي په زړهٔ کښې ئې خرمستې کولې. هغه څوک چې د ژوند په ښائست کښې فرښتې او په بدرنګۍ کښې ئې شېطانان نهٔ ويني، هغوي به چېرې هم نهٔ خو د علم خزانې ته نږدې شي او نه به ئې په روح کښې د محبت زړے زرغون شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د تقدير لاس

د دې رنګين کال د سپرلي په موسم کښې ځۀ په بېروت کښې وم. باغونه د نسان د ګلونو نه ډک وو او په زمکه د شنو وښو قالين غوړېدلے وۀ او داسې ښکارېده لکه چې زمکې اسمان ته خپل پټ راز په ډاګه کړے وي. د نارنجانو او مڼو ونو د خوشبوداره ګلونو سپينې جامې اغوستې وې او لکه د حورو او يا ناويانو غوندې ښکارېدې. د دې حسن په راليږلو کښې د قدرت راز دا وۀ چې شاعران راوپاروي او تخيل راويښ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلے هر ځائې ښکلے وي خو د لبنان سپرلے سارے نۀ لري. د سپرلي ښائست د هغه روح په مثال دے چې د زمکې نه چاپېره چورلي خو په لبنان کښې تکاوېږي او د پېغمبرانو او بادشاهانو سره خبرې کوي. د سيندونو سره د سليمان سندرې وائې او د سبر د مقدسو ونو سره د لبنان د پخواني دبدبې يادونه تازه کوي. په دې وخت کښې ببروت د ژمي د ختمو نه او د اوړي د دوړو نه آزادوي او داسې نظاره وركوي لكه په سپرلي كښې چې پېغله ناوې شوې وي او يا سمندري ښاپېرۍ د ويالې په غاړه ناسته وي او په لمر خپل نازک پوستکے وچوي.

د نسان په مياشت کښې زۀ يوه ورځ د خپل يو دوست کور ته لاړم. هغه د دې ښکلي ښار نه لرې غونډې ببرته اوسېدۀ. مونږ په خبرو كښې بوخت وو چې يو درونډ سړے چې عمر ئې خواوشا ۶۵ كاله وۀ كور ته راننوتو. څنګه چې زۀ هغۀ ته د سترې مشي دپاره ودرېدم نو زما دوست د هغۀ سره زما پېژند ګلو وکړه. ما ته ئې اووئيل چې دا فارس افندي كرامي دے او بيا ئې زما نوم د ستاينې د څو ټكو سره د هغۀ غوږونو ته وروروساوۀ. دې مشر سړي ماته لږ غونډې وكتل، د ګوتو سرونه ئې په تندي كېښول. داسې ښكارېده لكه چې د څۀ خاص څيز د رايادولو كوښښ كوي. بيا مسكے شۀ او زما په لورې راروان شۀ او اوئې وئيل چې "ته زما د يو ډېر خوږ دوست زوې ئې او زۀ په دې ډېر خوښ يم چې نن ستا په شكل كښې خپل هغه ګران دوست وينم."

د دې سړي خبرو په ما ډېر اثر وكړۀ او زۀ ئې داسې ځان ته راكښم لكه مرغۍ چې د توپان نه وړاندې خپل جبلت د ځالې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور راکاږي. مونږ چې څنګه کښېناستو نو هغهٔ زما د پلار او خپلې دوستۍ خبره راواخسته او د هغه وخت یاد ئې تازه کړهٔ کوم چې دوي دواړو یو ځائې تېر کړے وهٔ. بوډا سړے د خپلې ځوانۍ د ورځو یادونو ته داسې لېوالــه وي لکه څنګه چې مسافر خپل وطن ته د بېرته تلو ارماني وي. هغه د خپل تېر وخت په قيصو اورولو کښې داسې خوشحالي محسوسوي لکه چې يو شاعر د خپل غوريز نظم په بيا بيا لوستو خوشحالېږي. هغه په روماني ډول په تېر وخت کښې اوسېږي ځکه چې موجوده وخت ډېر په تېزۍ سره تېرېږي او د راتلونکي وخت تصور د هغهٔ دپاره د قبر په تيارو کښې د ورکېدو منظر پيش کوي. په زړو يادونو کښې يوه ګنټه (ساعت) داسې تېره شوه لکه د ونو سيوري چې د وښو دپاسه تېرېږي. کله چې فارس افندي رخصتېدهٔ نو خپل کيڼ لاس ئې زما په اوږه کېښودهٔ. زما ښي لاس ئې په لاس کښې ونيوهٔ او اوئې وئيل "ما ستا پلار شل کاله نهٔ دے ليدلے، هيله ده چې تهٔ به زما کور ته په زر زر راتلو د هغهٔ ځائې ونيسې" ما ورسره لوظ وکړهٔ چې زهٔ به د خپل پلار د خوږ دوست په لړ کښې خپله ذمه واري پوره کوم. کله چې دا مشر سړے د کوره بهر شهٔ نو ما خپل دوست د دهٔ په باره کښې د نورو معلوماتو دپاره وپوښتهٔ. هغهٔ اووئيل چې "زه په بېروت کښې بل داسې سړے نهٔ پېژنم چې خپل دولت زړهٔ سواند ے کړے وي او خپل زړهٔ سوانديتوب دولتمند کړے وي. دے د هغه ځو کسانو د جملې نهٔ دے څوک چې د پېدا ئېښت د وخت نه تر د مرګه پورې هيڅ ته زيان نهٔ رسوي خو دا قسمه خلک اکثر غمژن او د فشار لاندې وي ځکه چې دوي دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چالاک نه وي چې خپل ځانونه د نورو د منافقت نه وساتي. د فارس افندي يوه لور ده چې په خوئي خصلت کښې هم د دهٔ پشان ده او د ښائست او درښښت بيان ئې په سړي د تکو قات راولي خو د هغې ژوند به هم غمژن وي ځکه چې د هغې د پلار شتمني هغه اوس هم ذ يو خطرناک ګړنګ سرله رسولې ده".

دا تکي چې ځنګه د هغهٔ د خولې نه راووتل نو ما محسوس کړه چې د مخ رنګ ئې بدل شهٔ. بيا هغهٔ خپله خبره جاري وساتله "فارس افندی د ډېر ښهٔ زړهٔ ښښتن دے ولې خود اعتمادي پکښې نشته. خلک په هغهٔ لکه د ړوند غوندې لوبې کوي. لور ئې د خپل درښښت او ذهانت باوجود د هغهٔ هره خبره مني او دا د پلار او لور د ژوند پټ راز دے. د دې راز نه په اول ځل يو شېطان سړي پرده اوچته کړه. دا سړے يو پادري دے چې بدعملی ئې د انجيل د سيوري لاندې پټې دي. هغه خلکو ته ځان ډېر زړهٔ سواندے او ښهٔ سړے ورانديې کوي. هغه د مذهبي خلکو په دې خاوره د مذهب مشر دے، خلک ئې خبره مني او لوړ مقام ئې ورکړے دے. هغه دا خلک د خپلې بربادی په لور داسې بيايي لکه چې سړے د ګډورو کنډک قصاب خانې ته بوځي. د دې پادري يو ورارهٔ دے چې ډېر غلط کار او د کرکې وړ سړے دے زر ده او کهٔ پس خو هغه ورځ راتلونکې ده چې دا پادري به خپل ورارهٔ ښې اړخ ته او دافندي لور کيڼ اړخ ته ودروي او په خپلو ناپاکه لاسونو به د وادهٔ څادر د هغوي په سرونو نيسي. د يو پليت، بې لارې سړي سره به يوه پاکه پېغله تړي او دارنګې به د ورځې زړهٔ د شپې په ځولی. کښې اچوي. دا د فارس افندي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د لور په باره کښې هغه ټول معلومات وو چې ما لرل او د دې نه اخوا کهٔ نورې پوښتنې وهٔ نهٔ کړې نو به ښهٔ وي.

د دې وینا سره سم هغهٔ خپل مخ د کړکۍ (کلکښین) په لور واړاوهٔ او داسې ښکارېده لکه چې د انسان د هستۍ د مسئلو د حل په هڅه کښې د کائنات په ښکلا سوچ کوي.

د خپل دوست نه د رخصت اخستو په وخت ما هغهٔ ته اووئیل چې: "زهٔ په راروانو ورځو کښې د افندي کور ته په دې غرض ځم چې خپله وعده ورسره سرته ورسوم او هغه دوستۍ ته درناوے ورکړم چې فارس افندي او زما پلار ئې را یوځائې کړي وو". هغهٔ د لږ ساعت دپاره ماته په ځیر ځیر وکتل او ما د هغهٔ د مخ په تاثراتو کښې داسې بدلون محسوس کړهٔ لکه زما دا خو ټکي چې د هغهٔ دپاره د یو نوي فکر انکشاف وي. بیا په یو ناآشنا انداز کښې هغهٔ زما په سترګو کښې سترګې واچولې. د هغهٔ په دې نظر کښې مینه هم وه، ترس هم او وېره هم. دا نظر د هغه پېغمبر د نظر په مثال وهٔ څوک چې هغه څهٔ ویني کوم چې نورو خلکو ته نهٔ ښکاري. بیا کله چې زهٔ د دروازې په لور راروان شوم نو د هغهٔ شونډې لږې غونډې ورپېدې خو څهٔ ئې اونهٔ وئیل. دغه ناآشنا نظر زما د زړهٔ نه نهٔ وتهٔ خو په معنی ئې تر هغه وخته نهٔ پوهېدم تر څو چې د تجربې په هغه دنیا کښې تغړبدلے نهٔ وم چېرته چې زړونه د وجدان په برکت په یو بل پوهېږي او چېرته چې روحونه د پوهې په حواله کمال ته رسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زیارت سلام

یو څو ورځې پس په ما تنهایي غلبه وکړه او د کتابونو د بې رحمه مخونو نه تنګ شوم. یوه بګۍ مې په کرایه ونیوه او د فارس افندي کور ته روان شوم. کله چې هغه ننېترو ته ورسېدم چېرته چې خلک د تفریح (ساعت تېري) دپاره ځي نو بګۍ په یوه شخصي لاره سمه شوه چې په هر اړخ ئې د ولې د ونو سیوري وو. په تلو تلو کښې مونږ د شنې ګیاه، د انګورو د بېلانځو د نسان د رنګارنګ سمسورو ګلونو تماشه کوله.

په یو څو دقیقو کښې بګۍ د یو ښکلي باغ په مېنځ کښې د یو کور مخې ته ودرېده. د ګلابو، ګاردېنیا او یاسمین خوشبویو فضا معطره کړې وه. چې زۀ د بګۍ نه کوز شوم او دې رنګین باغ ته ننوتم نو فارس افندي مې په نظر راغے چې ماته د سترې مشې وئېلو دپاره رارروان وۀ. هغۀ ماته ډېر تود هرکلے ووې او زۀ ئې کور ته بوتلم. هغه داسې په خوشحالۍ زما سره کښېناستۀ لکه پلار چې د زوي سره کښېني او زما د ژوند، مستقبل او تعلیم په لړ کښې ئې بلا تپوسونه وکړۀ. ما د هغۀ هره پوښتنه ځواب کړه. زما په اواز کښې طلب هم وۀ او لېوالتیا هم ځکه چې زما په غوږونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبې د لوړوالي د حمد جرس کړنګېدهٔ او د هیله مند خوبونو د خاموشه سمندر په سینه ګرځېدم. په دې وخت کښې یوه ځوانه ښځه چې سپینه رېښمینه چوغه ئې اغوستې وه د دروازې د بخملي پردې د شا نه رابنکاره شوه او زما په لوري راغله. فارس افندي او زهٔ دواړه ورته پاڅېدو.

دې مشر سړي ماته اووئیل چې دا زما لور سلمیٰ ده او بیا ئې ورسره زما پېژندګلو څهٔ داسې وکړه: " قسمت ماله زما یو ډېر خوږ او پخوانے دوست د هغهٔ د زوي په شکل کښې بېرته راکړهٔ" سلمیٰ ما ته د لږ ساعت دپاره داسې په ځیر ځیر وکتل لکه چې دا یقین ئې نهٔ راتلو چې ګنې یو بهرنے سړے هم د هغوي کور ته راتلے شي. ما چې کله د هغې د لاس سره خپلې ګوتې ولګولې نو داسې راته محسوس شوه لکه چې سپین زنبک له مې لاس وروړے وي او د زړهٔ نه مې یو ناآشنا غوندې څړیکه پورته شوه.

مونږ ټول داسې غلي کښېناستو لکه سلمیٰ چې د ځان سره څهٔ آسماني روح راوستے وهٔ او د هغهٔ په درناوي کښې چپ ناسته لازمه وه. کله چې هغې دا خاموشي محسوسه کړه نو مسکۍ شوه او ماته ئې اووئیل: "ماته زما پلار ډېر ځله د خپلې ځوانۍ او ستا د پلار سره د یو ځائې تېر کړي وخت قیصې کړې دي. کهٔ چېرې ستا پلار هم دغسې کړي وي نو بیا دا ملاقات زما او ستا تر مېنځ رومبے ملاقات نهٔ دے".

دا مشر سړے د خپلې لور د خبرو په دې انداز خوشحاله شهٔ او اوئې وئیل چې: "سلمیٰ ډېره حساسه ده. هغه هر څهٔ ته په روحاني نظر ګوري". د دې خبرې نه وروسته هغهٔ په پام او هنر سره خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې بیا پیل کړې. داسې ښکاریده لکه چې هغهٔ په ما کښې داسې کوم ګرم زړهٔ راکښون لیدلی وهٔ چې هغه ئې د یادونو په څانګونو خپل تېر وخت ته رساوهٔ.

زهٔ چې کله د دې وخت نه د وروستي دور په عمر سوچ کوم نو هغه راته داسې مهربانه او د سر سیورے ښکاري لکه چې یوه لویه زړه ونه چې پخپله د توپانونو او سوکړو نه تېره شوې وي، په هغه وړوکي نازک بوټي خپل سیورے غوړوي چې د سباؤن د نرې باد زغم هم په ګرانه لري.

سلمٰی غلې ناسته وه. کله کله به ئې اول ماته وکتل او بیا خپل پلار ته. زهٔ او د هغې پلار په حقیقت کښې د هغې د ژوند د ډرامې رومبي او اخیري پوکونه وو. په دې باغ کښې ورخ ډېره چټکه تېره شوه. ما د کړکۍ نه کتل چې لمر د لبنان د غرونو په سر په غرغره شهٔ. فارس افندي خپلې تجربې بیانولې او ما ډېرې په مینه او توجه سره اورېدلې او زما دې توجه او د اورېدو شوق د هغهٔ خپګان په خوشحالۍ بدل کړے وهٔ.

سلمٰی د کړکۍ خواته ناسته وه. د نظر نه ئې حسرت څڅېدهٔ خو په خولهٔ ئې څهٔ نهٔ وئیل خو بیا هم حسن پخپله هم یوه سپېڅلې ژبه لري چې د خولې د ژبې او د شونډو د اوازونو نه زیاته پیاوړې او خوږه ده. دا ژبه د وخت د قېد نه ازاده ده او د ټولو انسانانو تر مېنځ شریکه ده. د دې ژبې مثال د هغه ډنډ دے چې سندره ایز لښتې خپل بېخ ته راکاږي او خاموشه کوي ئې.

په دنیا کښې صرف د انسان روح هغه شے دے چې ښائست پېژني یا ورسره یو ځائې اوسېږي او وده کوي. ښائست سره په

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کښېې اچوي مونږ د دې جوګه نهٔ يو چې ښائست په ټکو کښې بيان کړو. دا هغه احساس دے چې زمونږ سترګې ئې نهٔ شي ليدے او هغه څوک وربانديې پوهېږي چې ننداره کوونکے وي او يا ئې ننداره کېږي. حقيقي ښائست هغه پلوشه ده چې د روح د مقدسو خانو نه راخېژي او وجود ته رڼا ورکوي لکه څنګه چې د زمکې د لاندينو برخو نه ژوند راپورته کېږي او ګل ته رنګ او خوشبوئي وربخښي. حقيقي ښائست د روحاني موافقې (سمون) نه عبارت دے چې د مينې په نوم يادېږي او د يو سړي او يوې ښځې ترمېنځ جوړېدے شي.

دا چې زما او سلمٰی روحونه هم په دغه ورځ يو بل ته غاړه وتل په کومه ورځ چې زمونږ ليدل کتل وشو او يا دا چې دغه ارمان ماته هغه د زمکې په سر د ټولو نه د ښکلې ښځې په رنګ کښې ښودلهٔ؟ او کهٔ نهٔ د ځوانۍ نشې ماته هغه څيز ښکلے ښکاره کړهٔ کوم چې د سره وجود نهٔ درلودهٔ؟

دا چې زما ځوانۍ زما د سر سترګې ړندې کړې او ما ته ئې په خيالي توګه د هغې سترګې روښانه، خولهٔ خوږه او قامت باوقاره وښودهٔ؟ او کهٔ نه د هغې روښانه سترګو، خوږ لت او وقار زما سترګې پرانستې او زهٔ ئې د مينې په خوشحالو او دردونو پوه کړم. د دې سوالونو ځواب ورکول اسان کار نهٔ دے خو دا زهٔ په ايمانداري وايم چې په دغه وخت کښې زما احساسات څهٔ داسې وو چې د دې نه وړاندې ورسره زهٔ چېرې هم مخامخ شوے نهٔ وم. يو نوے محبت زما په زړهٔ کښې داسې پروت وهٔ لکه چې د دنيا د پېدا ايښت په وخت روح د اوبو دپاسه په هوا کښې وزرې وهلې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د دغه محبت نه خوشحالۍ او خپګانونه راوزېږېدل. د غسې د سلمی سره زما رومبي ملاقات سرته ورسېدهٔ او خدائے زهٔ د تنهايي او ځوانۍ د زنځيرونو نه ازاد کړم او د مينې په لار د تلو اجازت ئې راکړهٔ.

په دنيا کښې کهٔ مونږ څهٔ څيز ته ازادي وئيلے شو نو هغه مينه ده ځکه چې دا د سړي روح دومره بره ورسوي چې د انسانيت ضابطې او د قدرت مظاهر (پديدې) ئې لار نهٔ شي بدلولے.

چې زهٔ د رخصت اخستو دپاره راپاڅېدم نو فارس افندي ماته رانزدې شهٔ او په ټينګه ئې راته اووئيل چې "بچيه! تا اوس د دې کور لار وليده. هيله لرم چې تهٔ به دې کور ته داسې زر زر ځې راځې لکه زوي چې د پلار کور ته ځي راځي. ما خپل پلار وګڼه او سلمی خپله خور" د دې خبرې سره سم هغهٔ سلمی ته داسې مخ راواړوهٔ لکه چې د هغې نه ئې د خپلې خبرې تصديق غوښتهٔ. هغې خپل سر په اثبات کښې وخوزاوهٔ او بيا ئې ماته داسې وکتل لکه سړي ته چې خپل زوړ اشنا په لاس ورشي.

د فارس افندي دې ټکو زهٔ د هغهٔ د لور سره د مينې په ممبر څنګ په څنګ ودرولم. دا ټکي د يوې آسماني سندرې په مثال وو چې د روحاني لوړتيا او خوشحالۍ سره پېل شوه او په خپګان پائې ته ورسېده. دې ټکو زمونږ روحونه د رڼا او سوزوونکو شغلو دنيا ته اوچت کړل. دا ټکي د هغه پيالې په مثال وو چې مونږ ترې خوشحالي او درد دواړه وڅښل. زهٔ بهر ته رازروان شوم. دا مشر سړے زما سره د باغ د غاړې پورې په جلب کښې راغے او زما زړهٔ لکه د تږي سړي د شونډو بې واره رپېدهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مناره

د نسان میاشت تقریباً پائې ته ورسېده. زۀ د فارس افندي کور ته تلم راتلم او په دغه ښکلي باغ کښې مې د سلمٰی سره لیدل کېدل. د هغې ښائست ته به مې په ځیر ځیر کاتۀ. ذهانت ته ئې هک پک وم او د حسرت خاموشي به مې اورېده. ما داسې محسوسوله لکه چې یو غیبي لاس ما د هغې په لور راکاږي.

هر ملاقات ما له د هغې د ښائست یوه نوې معنٰی او د هغې د پاک روح د لیدو دپاره یو نوے نظر راکاوۀ. تر دې چې هغه زما دپاره یو داسې کتاب جوړه شوه چې زۀ ورباندې پوهېدم او د ځان سره مې په خوږ اواز وئیلے شۀ خو هیڅرې مې هم ختمولے نۀ شۀ. یوه ښځه چې خدائے پاک پټ او ظاهر، د روح او تن، ښائست ورکړے وي، یو داسې حقیقت وي چې مونږ ورباندې صرف د مینې په وسیله پوهېدے شو او صرف د سپېڅلتیا ګوتې وروړے شو او کله چې مونږ په تکو کښې د هغې د بیانولو هڅه کوو نو هغه لکه د بخاراتو د قطرې زمونږ نه ورکه شي.

سلمٰی کرامي روحاني او بدني ښائست درلودۀ خو زۀ ئې هغه چاته څنګه بیانولے شم، چا چې هغه د سره لېدلې نۀ وه. دا څنګه امکان لرلے شي چې یو مړ سړے د بلبلو اوازونه، د ګلاب خوشبوئي او د ویالو اسویلي راپه یاد کړي. دا څنګه ممکنه ده چې یو قېدي چې درنې ځولنې ورته پرتې وې د سبا د باد سره تګ وکړي. څوک څنګه وئیلے شي چې خاموشي د مرګ نه زیاته دردناکه نۀ ده. چېرته داسې خو نۀ ده چې زما انا ما په ساده تکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د هغې د ښائست بیان ته نه پرېږدي. ځکه چې زۀ په روښانه رنګونو کښې د هغې د ړښتیني انځور د جوړولو استعداد نۀ لرم. په دشت کښې کۀ یو وږي سړي ته قدرت من و سلوئ نۀ ورکوي نو د وچې ډوډۍ نه به چېرې هم انکار وۀ نۀ کړي.

په خپله ړښمینه سپین رنګې جوړه کښې سلمٰی داسې نرۍ لښته ښکارېده لکه د سپوږمۍ وړانګې چې د کړکۍ نه راتېرېږي. د هغې په تګ کښې هم وقار وۀ او هم تال. اواز ئې ورو او خوږ وۀ او ټکي به ئې د خولې نه داسې راغوړځېدۀ لکه هوا چې ګل پاڼې ورقوي او د پرخې ځاځکي ترې راوغورځېږي.

خو د هغې د مخ به څه اووائې، د هغې د مخ نقشه راکښل د ټکو کار نۀ دے ځکه چې داسې ټکي نشته چې په یو وخت اول داخلي درد او بیا بې مثاله روحاني لوړتیا انځور کړي.

د سلمٰی د مخ ښائست کلاسیک ښائست نۀ وۀ. هغه داسې وۀ لکه د الهام خوب، چې نۀ ناپ کېدے شي، نۀ ئې پوله معلومه وه او نۀ د سنګتراش ترښخ او یا د انځورګر برش د هغې نقل جوړولے شي. د سلمٰی ښائست د هغې په طلائي ویښتو کښې نۀ بلکې په هغه عصمت او پاکوالي کښې وۀ کوم چې د هغې نه چاپېره چورلېدۀ. د هغې د حسن راز د هغې په اوږدو سترګو کښې نۀ بلکې په هغه رڼا کې وۀ چې د دغه سترګو نه بهر راوتله، د هغې ښائست د هغې په سرو شونډو کښې نۀ بلکې د هغوي د الفاظو په خوږلت کښې پټ وۀ. د هغې غاړه سپینه او دنګه وه خو ښائست ئې په مخې اړخ ته لږ غوندې خم کښې پروت وۀ. هغه په دې نۀ وه ښکلې چې قامت ئې بې چکسه وه بلکې په دې چې د هغې روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېڅلې وه او لکه د روښانه منارې د ځمکې او اسمان ترمينځ ولاړه وه. د هغې ښائست داسې وه لکه د شاعرئ تحفه. خو شاعران هغه بدبخته خلک دي چې که روح ئې هر څومره لوړ الوځي خو دوي بيا هم د اوښکو په لفافه کښې بند پراته وي.

سلمئ داسې جينئ وه چې سوچ فکر به ئې ډېر کاوه او خبرې لږې. د هغې په خاموشئ کښې د ساز داسې رنګ وه چې سړے به ئې د خوبونو دنيا ته وړه، د خپل زړه درزا به ئې وربانديې اورېده او د خپلو خيالاتو او احساساتو روح به ئې ورله مخې ته داسې ودراوه چې د هغه په سترګو کښې به ئې سترګې اچولې وې.

هغې به تل د حسرت خرقه اغوستې وه او د دې په وجه هغه داسې ښائسته او باوقاره ښکارېده لکه چې يو ونه د ګل په وخت کښې د سحر په لړه کښې ښکلې ښکاري.

حسرت زما او د هغې زړونه د يو بل سره داسې تړلي وو لکه مونږ ته چې د يو بل په مخ کښې هغه هر څه ښکارېدل چې زمونږ زړونو محسوسول او د يو پټ اواز بازګشت مو اورېده. مونږ خدائے پاک دوه وجودونه په يو قالب کښې ځائې کړي وو او زمونږ جدائي د يو ذهني عذاب نه سېوا نوره هيڅ هم نشوه کېدے.

يو دردمن روح ته هغه وخت ارام راشي چې هم دغسې د يو بل دردمن روح سره يو ځائې شي. دوي په خپلو کښې داسې په مينه لاسونه ورکوي لکه په پردي وطن کښې چې يو مسافر د خپل وطن سړے ومومي. هغه زړونه د خوشحالئ نشه د يو بل نه نه شي بېلولے کوم چې د حسرت په زنځيرونو تړلي شوي وي. کومه مينه چې په اوښکو وينځلې شوے وي هغه به تل ترتله پاکه او ښائسته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپان

یوه ورځ فارس افندي زه خپل کور ته د ډوډۍ د پاره وبللم او ما دا بلنه قبوله کړه.زما روح د هغه سپېڅلې ډوډۍ وږې وه چې قدرت د سلمیٰ په لاس کښې ایښودې وه. دا هغه روحاني ډوډۍ وه چې هر څومره به مو خوړه هومره به لاوږي کېدو. دا هغه ډوډۍ وه چې عربي شاعر قېس، ډانتې او سفو شکلې وه او د هغوي زړونه ئې لمبه کړي وو. دا هغه ډوډۍ وه چې د ښائست دیوی (goddess) ئې د پېو (کوکی) د خوږلت او د اوښکو د تریخوالي نه جوړوي.

څنګه چې زه د هغوي کورته ورسېدم نو سلمیٰ مې په نظر شوه چې د باغ یوې ونې ته ئې خپل سر اړم کړے وه ، په "بېنچ" ناسته وه او داسې ښکارېده لکه چې یوه ناوې په خپله سپینه جوړه کښې ناسته وي او یا داسې لکه چې یو څوکیدار د څوکۍ په حالت کښې په نظر راځي.

زه ډېر په خاموشۍ او احترام سره ورغلم او د هغې خواته کښېناستم. ما خبرې نهٔ شوې کولے نو ځکه مې د زړونو ژبه یعني خاموشي غوره وګڼله خو ما محسوس کړه چې سلمیٰ زما بې ټکو پیغام اورېدهٔ او زما په سترګو کښې ئې زما د روح ننداره کوله.

څو دقیقې وروسته دغه مشر سړے بهر راغے او ماته ئې ستړي مشي اووئیل. کله چې هغهٔ زما په لوري لاس راوغزاوهٔ نو ما داسې وګڼله لکه چې هغه هغې رازونو ته درناوے ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو چې زه او د هغه لور را یو ځائې کړي وو. بیا هغه او وئیل چې " زما بچیو! ډوډۍ تیاره ده راځئ چې خورو ئې". مونږ راپاځېدو او په هغه پسې روان شو. د سلمٰی سترګې روښانه شوې ځکه چې د هغې د پلار د خولې نه مونږ ته د بچیو وئیلو سره د هغې مینې ته یوه نوې ولوله په لاس ورغله

مونږ مېز ته کښېناستو. ډوډۍ مو خوړه او د انګورو د اوبو نه مو پسې شومې کول خو زمونږ روحونه په یوه ډېره لېرې دنیا کښې ګرځېدل. مونږ د راتلونکي وخت او د هغې د ستونځو په فکرونو کښې ډوب وو.

مونږ هغه درې کسان وو چې فکرونه مو بېل بېل وو خو مینې په خپلو کښې د یو بل سره تړلي وو. هغه درې بې ازاره خلک چې محسوسول ئې ډېر څه او پوهېدل په هیڅ نه. د دې ډرامې درې بنیادي کردارونه وو. یو مشر سړے چې د خپلې لور سره ئې ډېره مینه وه او هغې له د خوشحاله ژوند ورکولو ارماني وه. یوه ځوانه پېغله چې عمر ئې خواوشا شل کاله وه او د راتلونکي وخت په حقله فکرمنه وه او یو ځوان هلک چې د خوبونو په دنیا کښې اوسېده او بې فایدې سوچونه ئې کول. هغه نه خو د ژوند شراب څښلي وو او نه د هغې سرکه او غوښتل ئې چې د مینې او پوهې معراج ته ځان ورسوي خو حالت ئې دا وه چې د خپل وجود وزن ئې هم نشه او چتولے. مونږ درې واړو په دغه خوشي باغ کښې د لوئې اسمان د سترګو لاندې خوراک څښاک کاوه خو زمونږ د ګلاسونو په بېخ کښې خېګان او د ژوند تراخه پټ وو. څنګه چې مونږ د ډوډۍ نه لاس راکښل نو د زنانه نوکرانو نه یوه راغله او وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وئیل چې "بهر یو سړے د فارس افندي سره ملاقات کول غواړي" افندي ترې پوښتنه وکړه چې "څوک دے؟" هغې ځواب ورکړهٔ چې "د پادري سړے دے" د لږ ساعت دپاره خاموشي خوره شوه او افندي خپلې لور ته داسې وکاتهٔ لکه پېغمبر چې اسمان ته د وحې دپاره سترګې ونیسي. بیا هغهٔ نوکرې ته اووئیل چې" دننه ئې راولېږه" څنګه چې نوکره بهر شوه نو یو سړے چې مشرقي جامې ئې اغوستې وې او لوئې لوئې کونډه برېتونه ئې وو، کوټې ته راننوتهٔ. افندي ته ئې سلام وکړهٔ او اوئې وئیل چې " زهٔ پادري سلامت ستاسو سره د یوې ضروري خبرې دپاره په خپله ذاتي بګۍ کښې رالېږلے یم" چې دا ئې واورېدهٔ نو د دې مشر سړي رنګ والوتهٔ او په مخ ئې د خپګان نخښې ښکاره شوې. د لږ ساعت سوچ کولو نه وروستهٔ ماته رانژدې شهٔ او په دوستانه انداز کښې ئې اووئیل چې " هیله ده چې زما د بېرته راتلو پورې به تهٔ په دې خوشې ځائې کښې د سلمیٰ د ملګرتیا دپاره ایسار شې"

د دې وېنا سره سم هغهٔ سلمیٰ ته مخ راواړوهٔ او په خندا ئې ورته اووئیل چې " داسې دې خوښه ده" هغې خپل سر وخوزاوهٔ خو انتګي ئې سرهٔ شو او په خپل د لایر (LYRE) نه خوږ اواز کښې ئې اووئیل چې " زهٔ به تر خپله وسه کوښښ کوم چې خپل مېلمه خوشحاله وساتم"

سلمیٰ تر هغه وخته بګۍ ته کاتهٔ تر څو چې فنا شوې نهٔ وه. بیا هغه راغله او ماته مخامخ په شین رېښمین توکي پټ دیوان باندې کښېناسته. هغه داسې ښکارېده لکه زینک (Lily) چې د سبا باد د شنو وښو په قالین راکوږ کړے وي. دا به د قدرت رضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چې زۀ د شپې په وخت کښې د سلمیٰ سره د هغې په کور کښې د کوم نه چې ونې چاپېره وې او چېرته چې خاموشي، مینه، ښائست او عصمت یو ځائې اوسېدل، یوازې پاتې شوم

مونږ دواړه غلي ناست وو. یو د بل په انتظار وۀ چې خبرې به پېل کړي خو په خپلو کښې خبرې کول هغه یوازینی لار نۀ ده چې دوه روحونه وربانديې په یو بل پوهېږي. د شونډو او ژبې تکي چېرې هم زړونه یو بل ته نژدې کولے نۀ شي

څۀ چې د خولې نه راووځي د هغې نه یو پیاوړے او پاک څیز هم وجود لري. خاموشي زمونږ روحونه روښانه کوي، زمونږ په زړونو کښې ګونګوسې کوي او یو بل ته ئې ترغاړه باسي، خاموشي مونږ د خپلو ځانونو نه رابېلوي. د روح په کور کښې مو د ګرځېدو جوګه کوي او د جنت غاړې له مو رسوي. خاموشي مونږ ته دا احساس راکوي چې وجودونه د قېدخانو نه سېوا نور هېڅ هم نۀ دي او دا دنیا داسې ځائې دے چې مونږ ورته راشړلي شوي یو.

سلمیٰ ماته وکتل او سترګو ئې راته د زړۀ حال بیان کړۀ. بیا هغې په قلاره اووئیل چې " راځه چې باغ ته لاړ شو، د ونو لاندې کښېنو او د سپوږمۍ د راختو تماشه وکړو". زۀ په تابعداري سره د خپل ځائې نه راپاڅېدم خو اومې وئیل چې " خوښه دې نۀ ده چې تر هغه وخته دلته ایسار شو تر څو چې سپوږمۍ راختلې نۀ وي او باغ ئې رڼا کړے نۀ وي، ځکه چې تیارې ونې او ګلونه پټ کړي دي او مونږ ته هېڅ هم په نظر نۀ راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغې اووئیل چې "کۀ تیارۀ زمونږ د سترګو نه ونې او ګلونه پټ کړي نو د زړونو نه خو مو مینه نۀ شي پټولے"

په یو ناآشنا انداز کښې د دې ټکو د ادا کولو نه وروسته هغې خپلې سترګې واړولې او د کړکۍ نه ئې بهر کتل شروع کړۀ. زۀ غلے پاتې شوم د هغې په الفاظو مې سوچ کاوۀ او په خپل ذهن کښې مې د درستې معنې دپاره د هغوي یو یو توړے تالۀ. بیا هغې ماته داسې وکتل لکه چې په خپله خبره پښېمانه وي او د خپلو سترګو د جادو په زور زما د غوږونو نه دغه ټکي بېرته ویستل غواړي خو د هغې سترګو، په ځائې د دې چې زما نه دغه ټکي هېر کړي، زما په زړۀ کښې هغه خواږۀ ټکي بېرته روښانه کړل چې د وړاندې نه د تل دپاره تت شوي وو.

په دې دنیا کښې هر ښائست یا لویوالے د انسان د یوې جذبې یا فکر پېداوار دے. اوس چې مونږ د تېرو نسلونو د لاس جوړ څۀ هم وینو دا هر یو په وجود کښې د راتلو نه وړاندې د یو سړي په ذهن کښې د یو خیال په شکل کښې او یا د یوې ښځې په زړۀ کښې د یو ټکان (Impulse) په رنګ پېدا شوے وۀ. دا انقلابونه چې دومره وینې ئې وبېولې او د انسانانو ذهنونه ئې د ازادۍ په لور واړول په حقیقت کښې د یو سړي مفکوره وه چې د نورو په زړګونو سړو سره ئې یو ځائې ژوند کاوۀ. دا خطرناک جنګونه چې پوره پوره سلطنتونه ئې تباه کړي دي په حقیقت کښې د یو خیال په نتیجه کښې شوي دي چې د یو فرد په ذهن کښې راپېدا شوے وۀ. ستر تبلیغ چې د انسان لارې ئې بدلې کړې په اصل کښې د یو سړي په فکرونو اړانه وۀ څوک چې د خپل نابغه توب له کبله د خپل چاپېریال نه بېل وۀ. یو واحد خیال اهرامونه (Pyramids)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړل د اسلام شان و شوکت ئې مېنځ ته راوړهٔ او په سکندریه کښې د کتابتون د سوزولو موجب وګرځېدهٔ.

د شپې د سړې ذهن ته يو خيال راشي چې يا خو دغه سړے د درناوي په لور يوسي او يا ئې د پناه ځائې ته ورسوي. د يوې ښځې يو نظر د يو سړي نه د دنيا د ټولو نه خوشحاله سړے جوړولے شي. د يو فرد د خولې يو ټکے يو سړے مالداره کولے هم شي او غريب کولے هم.

په دغه شپه زهٔ د سلمىٰ د خولې يو ټکي د راتلونکي او تېر وخت په مېنځ کښې داسې ونښلولم لکه کشتئ چې د سمندر په مېنځ کښې ونښلي. دغه ټکي زهٔ د ځوانئ د خوبه راويښ کړم او په هغه ستېج ئې ودرولم چېرته چې مرګ او ژوند خپل خپل کردارونه لوبوي.

کله چې مونږ باغ ته راغلو نو د ګلونو خوشبوئي په هوا کښې خوره وه. مونږ په يو بېنچ د رامبېل د بوټي خواته کښېناستو. د اودهٔ فطرت تلونکي راتلونکي ساه: مو اورېده او پورته شين اسمان زمونږ د دې ډرامې په ننداره وه.

سپوږمۍ د سنين د غر د شنه را پورته شوه او په غونډيو، غرونو او ساحل ئې خپلې پلوشې خورې کړې او د دې سيمې نه چاپېره د کليو لړۍ داسې ښکاره شوه لکه د جادو په زور چې بلاګانې د نيشت نه سمدستي په وجود کښې راشي. مونږ د سپوږمۍ د روښانه پلوشو لاندې د ټول لبنان تماشه کوله.

د مغرب د شاعرانو خيال دے چې لبنان يو افسانوي ځائې دے چې د داودؑ، سليمانؑ او پيغمبرانو نه وروسته داسې هېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې شوې دې لکه څنګه چې د عدن باغ د آدم او د حوا نه وروسته د خلکو د خياله وتې دې. د دغه شاعرانو په ذهن کښې لبنان د يو شاعرانه تاثر نوم دې چې د يو داسې غر سره ترلې دې چې لمنې ئې د مقدسو سبرو په خوشبويۍ کښې خوشتې دي. دا ښار هغوي له د کاپر (Copper) او ماربلو نه د جوړ شوي کوتلي کليسا او د ځربدونکو هوسو د کنډک ياد تازه کوي. په دغه شپه ما لبنان د شاعر په سترګو لکه د يو خوب غوندې وليدۀ. دغسې د څيزونو په رغونه کښې د جذباتو او احساساتو سره سم بدلون مېنځ ته راځي او مونږ ته پکښې زړۀ راکښون او حسن ځرګند ېږي په داسې حال کښې چې دا زړۀ راکښون او حسن هم په مونږ پورې اړه لري.

کله چې د سپوږمۍ پلوشې د سلمۍ په مخ، غاړه او مټو پرېوتې نو هغه داسې ښکارېده لکه يوه ښکلې مجسمه چې د عشتار (Ishtar) د عبادت کوونکي ګوتو جوړه کړې وي. د هغې چې ماته پام شۀ نو اوئې وئيل چې "تۀ ولې غلې ناست ئې؟ ماته ولې د تېر وخت په حقله څۀ نۀ وائې؟" ما چې هغې ته وکتل نو زما ګونګتوب ختم شۀ او شوندې مې پرانستې. ما اووئيل چې "ولې تا وانۀ ورېدۀ، څۀ چې ما دې باغ ته د راتلو په وخت کښې اووئيل؟ هغه روح چې د ګلونو ګونګوسې او د خاموشۍ سندرې اورېدلې شي هغه زما د زړۀ درزا او د ذهن کريکې هم محسوسولې شي."

هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او په انبنتې اواز ئې اووئيل چې "هو، ما ستا احساسات محسوس کړل. ما يو داسې اواز واورېدۀ چې د شپې د سينې نه راپورته کېدۀ او يو داسې شور مې هم تر غوږو شۀ چې د ورځې په زړۀ کښې ئې موجونه وهل".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کښې زما نه خپل تېر وخت خپل وجود حتی چې د سلمی نه بغېر نور هر څهٔ هېر شو. ما خوب ورکړهٔ چې "زهٔ هم ستا په زړهٔ پوهېدم ما په هوا کښې يو داسې ساز محسوساوهٔ چې زما زړهٔ له ئې خوشحالي ورکوله او ټول کائنات ئې په لړزان کړے وهٔ".

دا چې ئې واورېدل نو هغې خپلې سترګې پټې کړې او په شونډو ئې ما د خوشحالۍ داسې مسکا وليده چې د خپګان رنګ پکښې هم ځلېدهٔ. بيا هغې غلې غونډې اووئيل چې "اوس ماته پته ولګېده چې د اسمان نه اوچت د سمندر نه ژور او د ژوند او مرګ او وخت نه زيات ناپېژندلي څيزونه هم وجود لري. اوس زهٔ په هغه څهٔ پوهه شوم په څهٔ چې وړاندې نهٔ پوهېدم"

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

په دغه وخت کښې سلمی ماته د دوست نه زياته خوږه، د خور نه زياته نزدې او د محبوبې نه زياته زړهٔ ته راتېره په نظر راغله هغه زما دپاره يو ستر خيال، يو ښکلے خوب او زما د روح د قابونه بهر يوه جذبه جوړه شوه.

زهٔ د دې فکر سره اتفاق نهٔ لرم چې ګنې محبت د اوږدې ملګرتيا او د مينې د متواتر اظهار په نتيجه کښې پېدا کېږي محبت د روحاني نزدېوالي پېداوار دے او دا نزدېوالے کهٔ په يوه لحظه کښې پېدا نهٔ شي نو بيا په کلونو او حتی نسلونو کښې هم نهٔ شي پېدا کېدے.

بيا سلمی سرپورته کړهٔ او د شفق په لور ئې هغه ځائې ته وکاتهٔ چېرته چې د سنين غر د اسمان سره يو ځائې کېږي او ماته ئې اووئيل چې "پرون تهٔ ماته لکه د ورور غونډې ښکارېدې د چا سره چې زهٔ د خپل پلار د نظر لاندې په خاموشه انداز کښې کښېناستم

(c) ketabton.com: The Digital Library

باخبېدم خو اوس زه داسې څه محسوسوم چې د ورورۍ خه رېبه د مينې نه زيات خوږه او ناآشنا دي. اوس زما په ذهن کښې د مينې او وېرې يو داسې ګډې (مخلوط) ځائې نيولې دے چې زما زړه ئې د خوشحالۍ او درد نه ډک کړے دے.

ما اووئيل چې "هم دا جذبه د کومې نه چې مونږ وېرېږو او رپ رپے راباندې راځي چې کله زمونږ د زړونو نه تېره شي نو د فطرت هغه قانون ترې جوړ شي چې د زمکې نه چاپېره سپوږمۍ او د خدائے نه چاپېره لمر ګرځوي"

هغې خپل لاس زما په سر کېښودۀ او زما په وېښتو کښې ئې ګوتې اووهلې. مخ ئې سور شۀ او د سترګو نه ئې اوښکې داسې راوڅڅېدې لکه د زينک په پاڼو چې د پرخې څاڅکي پرېوځي هغې اووئيل چې "څوک به دا ومنې چې په دې وخت کښې مونږ د شک په خندانو قابو وموندۀ. دا به د چا زړۀ ته پرېوځي چې د نسان مياشت چې مونږ ئې په ږومبي ځل يو ځائې کړو، هغه مياشت ده چې مونږ ئې د ژوند د تولنو نه په زيات مقدس ځائې کښې ودرولو"

د دې خبرو په دوران کښې د هغې لاس زما په سر پروت وۀ او ما دغه نرم نازک لاس چې ګوتې ئې زما په وېښتو کښې الوول وې، نۀ خو د بادشاهۍ په تاج ورکاوۀ او نۀ د بل کوم درناوي د ګلونو په ځادر.

بيا ما خواب ورکړۀ چې "خلک به زمونږ په قيصه باور نۀ کوي ځکه چې هغوي د دې نه نۀ دي خبر چې مينه هغه ګل دے چې د موسم د مرستې نه بغير راټوکېږي او جوبن ته رسي خو سوال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے چې ایا دا د نسان میاشت وه چې مونږ ئې په ړومبي ځل را یو ځائې کړو او که دا هم دا وخت دے چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په مقدس ځائې کښې ایسار کړي یو ایا دا د الله پاک هغه لاس نهٔ دے چې زمونږ روحونه ئې زمونږ د پیدا ئېښت نه وړاندې د یو بل سره تړلي وو او مونږ ئې د تل دپاره د یو بل قیدیان جوړ کړي وو؟ د انسان ژوند نهٔ خو د مور په خېټه کښې شروع کېږي او نهٔ په قبر کښې پائې ته رسي او دا د سپوږمۍ او ستورو د رڼا نه ډکه فضا چېرې هم د مینه کوونکو روحونو او درک لرونکو ارواګانو نهٔ خالي کېږي.

څنګه چې هغې خپل لاس زما د سر نه راکښهٔ نو ما د خپلو وېښتو په بېخ کښې د بجلۍ (برېښنا) یو داسې کرنټ (جریان) غوندې محسوس کړهٔ چې د شپې د خوږې هوا سره اخښلے شوے وهٔ. ما د سلمٰی لاس ونیوهٔ، خپلې لمبه لمبه شونډې مې وربانډې کېښودې او داسې مې ښکل کړهٔ لکه یو عقیدت مند چې په زیارت کښې ممبر ښکلوي. د دې مچې (کوکۍ) یاد اوس هم زما زړهٔ وېلې کوي او په خپل خوږلت زما د روح ټول خصلتونه راوېښوي.

یوه ګنټه تېره شوه خو هره دقیقه ئې د مینې د پوره کال برابره وه. د شپې خاموشي، د سپوږمۍ رڼا، ګلونو او ونو زمونږ نه د مینې نه اخوا نور ټول حقیقتونه هېر کړي وو. په دې کښې ناڅاپه مونږ د اسونو د پښو کړپهار او د بګۍ د پایو کړکړ واورېدهٔ. دې اوازونو مونږ د خوږې بې هوشۍ نه رابېدار کړو او د خوبونو د دنیا نه ئې د سرګردانۍ او پر اسراریت دنیا نه راوستو. مونږ یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو چې د سلمی پلار د خپل کار نه راستون شۀ مونږ د هغۀ د هر کلي دپاره راپاڅېدو او په باغ کښې د دروازې په لوري لاړو.

کله چې بګۍ د باغ خولې له راورسېده نو فارس افندي ترې راکوز شۀ او زمونږ طرفته ورو ورو راروان شۀ. هغه داسې ټيټ راروان وۀ لکه چې لوئې پېټے ئې په سر پروت وي. سلمی له راغے او خپل دواړه لاسونه ئې د هغې په اوږو کېښودل او په ځوړ نظر ئې ورته وکاتۀ. د هغۀ د سترګو نه په ضعيفه مخ اوښکې راروانې شوې او د يوې دردناکې مسکا په غرض ئې شونډې ورپېدې او په غرېو نيولي اواز ئې اووئيل چې "زما ګرانې سلمی! ډېر زر به تۀ زما د لاسونه اووځې او د يو بل سړي ګوتو ته به ورسېږې. ډېر زر به تقدير تا د دې پوازې کورنه د دنيا د ټولونه پراخه انګڼ ته وبسي او دا باغ به ستا د قدمونو ارماني پاتې شي او ستا پلار به ستا د پاره نا آشنا شي هر څۀ شوي دي، خدائے دې خوشحاله لره".

دا ټکي چې ئې واورېدل نو د سلمی د مخ رنګ وتښتېدۀ اوسترګې ئې داسې په يو ځائې ودرېدې لکه د مرګ فرښته چې ئې د ځان په لور راروانه ليدلې وي. بيا ئې داسې چغې کړې لکه مرغۍ چې سړے اوولي او په زمکه پرپېږي او په انبنتي اواز ئې اووئيل چې "دا تۀ څۀ وائې؟ ستا مطلب څۀ دے؟ تۀ ما چېرته لېږې؟"

بيا هغې خپل پلار ته په دې غرض په سنجيده نظر وکاتۀ چې د هغۀ نه اصل راز معلوم کړي. لږ ساعت پس هغې اووئيل چې "زۀ پوهه شوم. زۀ په هر څۀ پوهه شوم. پادري زۀ ستا نه غوښتې يم او د دې مرغۍ چې ځانګونه ئې مات دي، دپاره ئې پنجره جوړه کړې ده. پلاره! ته په دې رضا ئې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغهٔ خواب يو ژوراسويلے وهٔ. هغهٔ په نرمئ سره سلمىٰ كور ته دننه كړه او زهٔ په باغ كښې ولاړ پاتې شوم. زهٔ د سر ګردانئ څپو داسې په مخه واخستم لكه د سيلئ توپان چې د خزان پاڼې در په در زغلوي. بيا زهٔ د هغوي په پل د كور كوټې ته ورغلم او د دې دپاره چې د دوي په خبرو كښې خلل رانهٔ شي، فارس افندي ته مې لاس وركړهٔ، خپل ښائسته ستوري سلمىٰ ته مې وكاتهٔ او د كور نه بهر ته راروان شوم.

زهٔ چې كله د باغ اخيري سرته راورسېدم نو ما د دغه مشر سړي اواز واورېدهٔ او بېرته راستون شوم. هغهٔ په عذر سره زما لاس ونيوهٔ او اوئې وئيل چې "زويه! زهٔ بخښنه غواړم چې ما ستاسو ماښام په ژړا بدل كړهٔ خو كله چې زما كور كنډر شي او زهٔ يوازې او بې اسرې پاتې شم نو دا به ستا مهرباني وي چې دلته خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې. زما زويه! ځواني او زړښت د يو بل سره داسې نهٔ جوړېږي لكه څنګه چې سحر او شپه د يو بل سره سمون نهٔ خوري خو تهٔ به زما خوا له راځې او زما د ځوانئ د هغه ورځو يادونه به تازه كوې كومې چې ما او ستا پلار يو ځائې تېرې كړې وې او تهٔ به ماته د هغه ژوند خبرونه اوروې كوم چې اوس ما په خپل اولاد او ارزومندو كښې نهٔ حسابوي چې سلمىٰ لاړه شي او زهٔ يوازې شم نو ګنې تهٔ به زما خواله نهٔ راځې؟

هغهٔ چې دا دردناكې خبرې كولې نو ما ئې په چپه خولهٔ لاس خوزاوهٔ. ما محسوسوله چې د هغهٔ تودې اوښكې زما په لاس راپرېوتې. د ډېر خپګانه او د اولاد د مينې د زوره زما وجود رپېدهٔ او داسې مې محسوسوله لكه چې د ډېره غمه مې زړهٔ كار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر پښودونکي وه کله چې ما سر راپورته کړه او هغه زما په سترګو کښې اوښکې وليدې نو هغه په ما رانښکته شه او شونډې ئې زما په تندي کېښودې "څه زويه په مخه دې ښه، په مخه دې ښه"

د يو بوډا سړي اوښکې د يو ځوان سړي په نسبت زياتې زورورې وي ځکه چې دا د هغه په وجود کښې د ژوند پاتې ونډه وي. د ځوان سړي اوښکې داسې وي لکه د ګلاب په پاڼو د پرخې څاڅکي. په داسې حال کښې چې د بوډا سړي اوښکې د هغه پاڼې په مثال وي چې د ژمي په سر کښې (پېل کې) د هوا سره راپرېوځي.

زه چې د فارس افندي د کوره رابهر شوم نو بيا هم د سلمى اواز زما په غوږونو کښې ګرځېده. د هغې ښائست لکه د روح غوندې په ما پسې وه او د هغې د پلار اوښکې ورو ورو زما په لاس وچېدې.

زه لکه د آدم غوندې د جنت نه راويستلې شوم خو زما د زړه حوا زما سره نه وه چې د دې ټولې دنيا نه ئې جنت جوړ کړے وے. په هغه شپه، په کومه چې زه په دوېمه ځل پيدا شوم، ما داسې محسوس کړه لکه چې د مرګ مخ مې په رومبي ځل وليده هم په دې ډول لمر په خپله تودوخه پټې راژوندي کوي هم او وژني ئې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور ډنډ

هر هغه څه چې سړے ئې د شپې په تیاره کښې په پټه کوي یو
ځل د ورځې په رڼا کښې په ډاګه کېږي. هغه خبرې چې په خلوت
کښې شوې وي یو ځل ناڅاپه د کوڅو د بحث موضوع جوړې شي
هغه کړنې چې مونږ ئې نن د کوړونو په ګوټونو کښې پټوو، سبا له
به ئې په هره کوڅه کښې نغارې غږېږي.

دغسې د فارس افندي سره د غالب پادري د ملاقات د مقصد
نه تیارو روحونو پرده اوچته کړه او په ټول ګاونډ کښې د هغوي
ترمینځ شوې خبرې خورې شوې حتی چې زمونږ غوږونو ته هم
راورسیدې

د فارس افندي او غالب پادري ترمینځ چې کوم بحث شوے وۀ
د هغې موضوع د غریبانو، کونډو او یتیمانو مسئلې نۀ وې. په
فارس افندي پسې د سړي د رالېږلو او د پادري په ذاتي بګې
کښې د هغۀ د وړلو بنیادي مقصد دا وۀ چې د سلمیٰ او د پادري د
ورارۀ منصور ترمینځ کوژدن وکړي

سلمیٰ د مالدار پلار یکې یوه لور وه. په هغې د پادري نظر په
دې وجه نۀ وۀ چې ګنې هغه ښکلې او شریفه وه بلکې په دې چې د
هغې د پلار سره ډېر دولت وۀ او دغه دولت د منصور تقدیر
بدلولے شۀ او د هغۀ نه ئې یو اهم سړے جوړولے شۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرق مذهبي مشران په خپل ښهٔ ژوند قناعت نهٔ کوي د هغوي هڅه دا وي چې د خپلې کورنۍ ټول غړي اعلیٰ رتبې ته ورسوي او د خلکو په اوږو ئې سوارهٔ کړي.

د بادشاه د تخت میراث د هغهٔ مشر زوي ته پاتې کېږي. خو د مذهبي مشر لوړه رتبه د هغهٔ په ورونو او وریرونو کښې هم سرایت کوي. دغسې د عیسائي پادري. مسلمان امام او برهمن پنډت نه هغه نهنګ جوړ شي چې خپل ښکار په ګنو پنجو کښې نیسي او په بې شماره خولو ئې وینه زاکاږي.

د سلمٰی پلار نهٔ غوښتهٔ چې خپله لور ضایع کړي نو ځکه د پادري د پوښتنې په ځواب کښې د هغهٔ د سترګو نه اوښکې لاړې او په خولهٔ ئې هېڅ اونهٔ وئیل.

هر سړے چې د خپلې یکې یوې او په ناز لویه کړې لور نه بېلېږي نو روح ئې په لړزان کېږي.

څومره چې مور او پلار د زوي په وادهٔ خوشحالېږي نو هم په دغه اندازه د لور په وادهٔ خپه وي ځکه چې د زوي وادهٔ په کورنۍ کښې د یو نوي غړي اضافه کوي او د لور وادهٔ د مور او پلار دپاره د هغې د بایللو معنی لري

فارس افندي پادري ته "ښه" وکړهٔ. اګر چې زړه ئې نهٔ غوښتهٔ ځکه چې د پادري وراره هغهٔ ته ښهٔ معلوم وهٔ او دا ورته پته وه چې هغه یو خطرناک، د کرکې وړ، رزیل او بدکاره سړے دے.

په لبنان کښې کهٔ یو عیسایي د پادري خبره اونهٔ مني نو هېچرې هم په عزت کښې نهٔ شي پاتې کېدلے. کهٔ څوک د یو مذهبي مشر نه سرغړونه وکړي نو د خلکو د نظره غورځېږي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر ګې او برجې په مقابله کښې ستر ګه خامخا ضائع کېږي همدا رنګه کوم لاس چې د تورې د ګوزار مخې له راځي هغه پرې کېږي.
که چېرې فارس افندي د پادري خوښې ته غاړه نهٔ وے ایښودلې نو د سلمی به بدنامي شوې وه او د شونډو او ژبو غلاظت به د هغې نوم داغدار کړے وهٔ. د لومبړې په نظر کښې د انګورو هغه غونچکونه تراوهٔ وي کومو ته چې هغه نهٔ رسي.
په دې توګه سلمی د تقدیر په پنجه کښې ورغله او د یوې سپکې وینزې په رنګ ئې د مشرقي ښځو غمژن تولګي ته ورد ننه کړه او دغسې د سپوږمۍ په رڼا روښانه او د ګلونو په بوئې معطره فضا کښې د مینې په سپینو وزرو د الوت نه وروسته دغه سپېځلے روح په لتې (تلک) کښې ونښتهٔ.
په ځینې هېوادونو کښې د مور او پلار دولت د اولاد دپاره د غم جوړ شي. هغه لوئې او کوتلے صندوق (بکسه) چې مور او پلار په ګډه د خپل دولت د خوندي کولو دپاره په کار راوستے وي، د هغوي د میراث خورو د روحونو دپاره یوه تنګه او تیارهٔ قبرخانه جوړ شي. دینار چې د حده زیات زورور دے او خلک ورته سجدې کوي. په شیطان بدل شي او بیا روح ته سزا ورکوي او زړهٔ وژني. سلمی د هغه ښځو د جملې نه یوه ثابته شوه چې د مور او پلار د دولت او د چنغول د وږ ستر ګې ښکار شوي دي که چېرې د هغې پلار دولت مند سړے نهٔ وے نو هغه به نن هم ژوندۍ وه او خوشحاله به وه.
یوه هفته تېره شوه. د سلمی مینه زما د تفریح واحده ذریعه وه چې د شپې به ئې زما دپاره د خوشحالۍ سندرې وئیلې او سحر

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نې وختي د دې دپاره راويښولم چې د ژوند په معنی او د فطرت په راز خان پوه کړم. دا هغه سپېځلې مينه ده چې حسد نه لري، غني ده او روح ته چېرې هم زيان نه رسوي. دا هغه نزدېوالے دے چې د سړي روح په اطمينان کښې خوشتوي، د محبت هغه لوږه ده چې د قناعت په صورت کښې د سړي روح د سخا نه ډکوي. هغه نزاکت دے چې بې د روح د پارونې نه امېدونه پېدا کوي، زمکه په جنت بدلوي او د ژوند نه يو خوږ او ښائسته خوب جوړوي.

ما چې به کله د سحر د مخې په پټو کښې چکر واهۀ نو د فطرت په راويښېدو کښې به مې د ابديت نخښې نخښانې ليدلې او چې کله به د سمندر په غاړه کښېناستم نو د موجونو نه به مې د ابديت سندرې اورېدې او کله چې به په کوځو کښې ګرځېدم نو د لارويو په کړو وړو او د زيارې کښو په حرکاتو کښې به راته د ژوند ښائست او د انسانيت دبدبه په نظر راتله.

دغه ورځې د ارواګانو په څېر واوړېدې او د وريځو غوندې ورکې شوې او زما سره د درناکو يادونو نه اخوا نور هېڅ هم پاتې نۀ شو. هغه سترګې چې ما به وريانديې د سپرلي د ښائست او د وينېدونکي فطرت نظارې کولې اوس د توپان د غضب او د ژمي د بدبختيو نه اخوا نور هېڅ هم نۀ ويني. هغه غوږونه چې ما به وريانديې د موجونو سندرې اورېدې اوس صرف د سيلۍ انګولا او د ترو خلاف (پرضد) د سمندر د قهر و غضب اوازونه اوري. هغه روح چې د انسان د نۀ سترې کېدونکي مجال او د کائنات د شان و شوکت تماشه ئې په خوشحالۍ کوله، د ناکامۍ او نااميدۍ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ په ليدو په لړزان دے. په دنيا کښې بل هېڅ څيز دومره ښائسته نښته لکه څومره چې د مينې ورځې وي او همدارنګه هېڅ څيز دومره تريخ او ځوروونکے نښته لکه څومره چې د خپګان دغه وېرونکې شپې وي.

کله چې زهٔ د خپل زړهٔ د غوښتنې په مقابل کښې د مزاحمت نه پرېوتم نو د رخصتۍ (چټې) په ورځ يو ځل بيا د سلمىٰ کور ته لاړم.

دا کور، چې د ښائست لاسونو ئې عمارت ودرولے وهٔ او د مينې ګوتو ئې رنګ روغن کړے وهٔ، زما دپاره نوے نهٔ وهٔ. دا د روح د عبادت او د زړهٔ د سجدو او دعا غوښتلو ځائې وهٔ. زهٔ چې څنګه باغ ته داخل شوم نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې يو قوت (قوه)، ما د دې دنيا نه لېرې راکاږي او په يو داسې مقام کښې مې ځائې کوي کوم چې په قدرتي ډول د مبارزې او کړاوونو نه ازاد دے. ما لکه د يو صوفي غوندې چې د قدرت رازونه ورته ښکاره شي، ځان د ګلونو او ونو په مېنځ کښې وليدهٔ. څنګه چې زهٔ د کور دروازې ته ورسېدم نو سلمىٰ مې په نظر شوه چې د ياسمين د بوټي سيورې ته په بېنچ ناسته وه. دا هغه ځائې وهٔ چېرته چې مونږ يوه هفته وړاندې د هغه شپې په وخت کښې ناست وو چې خدائے پاک زما د خوشحالۍ او خپګان د پېل دپاره خوښه کړې وه. زهٔ چې د هغې خوا له ورسېدم نو هغه نهٔ د خپل ځائې نه وخوزېده او نهٔ ئې ماته څهٔ اووئيل. داسې ښکارېده لکه چې هغې ته خپل شپږم حس زما د راتلو خبر ورکړے وهٔ. کله چې زهٔ د هغې خوا ته کښېناستم نو هغې ما ته د لږ ساعت دپاره په غور وکاتهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ئې یو سوړ اسویلے وکړۀ. خپل مخ ئې بل طرفته وګرځاوۀ او اسمان ته ئې وکاتۀ. د لږ ساعت د زړۀ راکښونکې خاموشۍ نه وروسته، هغې بیا زما طرفته مخ راواړاوۀ. په رېږدېدونکي لاس ئې زما لاس ونیوۀ او په کمزوري اواز کښې ئې اووئیل چې "زما ملګریه! ماته وګوره! زما مخ مطالعه کړه! او هغه څۀ پکښې ولوله کوم چې تۀ غواړې او زۀ ئې وئیلے نۀ شم. زما جانانه. زما وروره ماته وګوره"

ما هغې ته په غور وکاتۀ او اومې لیدل چې هغه سترګې چې یو څو ورځې وړاندې لکه د شونډو خندنۍ وې او لکه د بلبل د وزرو خوزېدلې اوس کوغالو ته ورپرېوتې وې او درد او خپګان پکښې غرېدۀ. د هغې مخ چې د غوړېدونکې زینک په مثال وۀ اوس زېړ زېښنلے وۀ. د هغې خوږې شونډې داسې ښکارېدې لکه خزان چې دوه مړاوې ګلاب په خپل ډنډر پرېښودې وي. د هغې سپینه دنګه نرۍ غاړه مخې ته داسې راټیټه شوې وه لکه چې په سر کښې د موجود غم وزن ئې د زغم نه وتے وۀ.

ما د سلمی په مخ کښې دا ټول بدلونونه ولیدۀ خو دا زما دپاره داسې وه لکه یوه څغلنده وریځ چې د سپوږمۍ مخ پټ کړي او هغه لاښکلې کړي. یو داسې نظر چې د داخلي خپګان اظهار کوي. کۀ هر څو مره درد بدلے او د المیو نه ډک وي خو بیا هم د مخ ښائست لا زیاتوي. ولې هغه مخ چې د خاموشۍ په ژبه خپل پټ غمونه نۀ بیانوي کۀ رغونه ئې هر څنګه وي خو ښکلے نۀ ښکاري. پیالۍ ته تر هغه وخته زمونږ شونډې نۀ پسخېږي تر څو چې مو د رڼو نه ښیښې نه د شرابو رنګ نۀ وي لیدلے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمۍ په دغه ماښام د ژوند د خوږو او ترخو نه ډکه د شرابو پیاله ښکارېده. هغه د مشرقي ښځو یوه نمونه وه، څوک چې تر هغه وخته د مور او پلار کور نه پرېږدي تر څو چې نې په خپل ځنځ د خاوند جنځ نهٔ وي ایښودلے، تر هغه وخته د خپلې مور د مینه ناکې غېږې نه نهٔ بېلېږي تر څو چې د غلامۍ په زنځیرونو کښې نهٔ وي تړلې شوې او د خاوند د مور د ناکړدو سره نهٔ وي مخامخ شوې.

ما تر هغه وخته سلمۍ ته کاتهٔ او د هغې مړاوے روح مې اورېدهٔ چې په ما یو داسې ذهني کېفیت خور شهٔ چې وخت مې ولاړ محسوس کړهٔ او کائنات مې د سترګو نه ورک شهٔ. ما فقط د هغې هغه دوه اوږدې سترګې لیدلې کومو چې ما ته په خیر خیر کاتهٔ او صرف د هغې هغه یخ رپېدونکي لاسونه مې محسوسول کومو چې زما لاس نیولے وهٔ.

زهٔ د خپله خوبه د سلمۍ د ټیټ اواز په دې خبره راببدار شوم چې "زما جانانه راځه چې د بوږنوونکي راتلونکي وخت د راتلو نه وړاندې هم په دغه وخت خبرې اترې وکړو. زما پلار هم دغه اوس د هغه سړي د لیدو دپاره لاړهٔ چې تر مرګه پورې به زما د ژوند ملګرے وي. زما پلار چې خدائے پاک زما د هستۍ په غرض غوره کړے وهٔ. به د هغه سړي سره لیدل کتل کوي کوم چې دنیا زما د پاتې ژوند دپاره زما د خاوند په ډول خوښ کړے دے د دې ښار په زړهٔ کښې به هغه مشر سړے، چې زما د ځوانۍ په وخت کښې ئې زما ملګرتیا کړې ده. د هغه ځوان سړي سره ملاقات کوي، کوم چې به په راتلونکي وخت کښې زما ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. نن شپه به دوارړه کورنی، د وادهٔ نېټه ږدي. دا به څهٔ ناآشنا او اغيزناک وخت وي؛ تېره هفته هم په دې وخت او هم د دې ياسمين د بوټي لاندې مينې په ږومبي خل زما روح په غېږ کښې ونيوهٔ. په داسې حال کښې چې هم په دغه وخت قسمت لګيا وهٔ. زما د ژوند د قيصې ږومبے ټکے ئې د پادري په مانۍ کښې ليکهٔ. اوس دا وخت زما پلار او زما غوښتونکي زما د وادهٔ د نېټې تابيا کوي. په داسې حال کښې چې زهٔ ستا روح وينم چې داسې په ناقرارۍ سره زما نه چاپېره چورلي لکه يو تږے مارغهٔ چې د اوبو په يوه داسې چينه ېپرونه خوري، چې قهرېدلے ښکاري ورته تو پک په لاس ناست وي. دا شپه څومره پياوړې ده؛ او څومره د رمزنه ډکه ده!"

دا خبرې چې ما واورېدې نو داسې مې محسوس کړه لکه چې د مکملې مايوسۍ تور روح زموږ د مينې په مرۍ په کچه کښې غلے کېدونکے دے. ما هغې ته اووئيل چې "دغه مارغهٔ به تر هغه وخته د دغه چينې دپاسه ګرځي، تر څو چې تندې وژلے نهٔ وي او يا د ښکاري په پنجه کښې ورغلے نهٔ وي"

هغې په خوب کښې اووئيل چې "نه په ما ګرانه؛ پکار ده چې دا بلبل ژوندے وي او د تيارې د راتلو، د سپرلي د تېرېدو او د دې دنيا د پائې ته رسېدو پورې خپلې سندرې اووائي او تر ابده ئې خولهٔ ونهٔ دربږي. د دې اواز خاموشول نهٔ دي پکار. ځکه چې دهٔ زما زړهٔ له ژوند راوړے دے. د دهٔ څانګونه بايد مات نهٔ شي ځکه چې د دوي حرکت زما د زړهٔ نه تيارې ليرې کوي"

بيا ما په ګونګوسي اووئيل چې "زما ګرانې سلمٰی دا مارغهٔ تنده د کاره اوباسي او وېره به ئې مړ کړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سمدستي په رپېدونکو شونډو خواب راکړه چې "د روح تنده د مادي څیزونو د شرابو نه زیاته خوندوره ده. همدارنګه د روح وېره د وجود د تحفظ د احساس نه زیاته په زړه پوري ده خو زما جانانه دا مې واوره او په غور نې واوره چې نن زه د يو داسې نوي ژوند په دروازه کښې ولاړه يم چې ماته نې هيڅ معلومات نشته. زما مثال د هغه روند سړي د ے چې د پرېوتو د وېرې لاس تپوي او ځي. زما د پلار دولت زه د غلامانو په بازار ايښودې يم او دې سړي پلورلې يم. زه نه هغه پېژنم او نه ورسره مينه لرم خو دا زما دپاره لازمي ده چې د هغه سره مينه کول زده کړم. همدارنګه زما دپاره د هغه اطاعت، خدمت او خوشحاله ساتل حتمي دي. زه به هغه له هر هغه څه ورکوم، کوم چې يوه کمزورې ښځه يو زورور سړي له ورکولے شي."

"خو زما جانانه! ته اوس هم ښه په جوبن کښې ئې. ته د ژوند په لار چې د ګلونو قالين ورباندې غوړېدلے دے، اوس هم ښه په ازاد مټ ګرځېدے شې. ته اوس هم د زړه په رڼا په دې ګرده نړۍ کښې د ګرځېدو جوګه ئې. ته په خپله خوښه سوچ، خبرې او عمل کولے شې. ته د ژوند په مخ خپل نوم ليکلے شې، څکه چې سړے ئې. ته د يو بادار (اقا) په ډول ژوند کولے شې څکه چې ستا د پلار دولت ته د غلامانو په بازار نه ئې ايښودے چې څوک دې وپېرې يا وپلورې. ته د خپلې خوښې د جينۍ سره واده کولے شې او مخکښې د دې نه چې هغه ستا کور ته راشي، هغه په خپل زړه کښې اوسولے شې او بغير د څه مشکل نه ورسره په يو بل باور يقيني کولے شې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ساعت خاموشي خوره شوه او بيا سلمی د خپلې خبرې په دوام اووئيل چې "آيا دا هغه وخت راغے چې ما او تا د يو بل نه په دې غرض ښېلوي چې ته د سرې دبدبه خپله کړې او زه د ښځې ذمه وارۍ په سر واخلم؟ ايا هم دا وجه ده چې د بلبلو چغار نه راخېژي. د ګل پاڼې هوا تس نس کړي دي او د شرابو پيالې خپل ارزښت دلاسه ورکړے دے؟ آيا د ياسمين د بوټي لاندې، چېرته چې زما او ستا روحونه يو بل ته غاړه وتي وو، د سپوږۍ په رڼا کښې تېرې کړې زمونږ ټولې شپې بېکاره لاړې؟ آيا مونږ د ستورو په لور داسې تېز والوتو چې وزرې موسترې شوې او اوس مخ په ښکته د اوبو د ول (ګرداب) په لور راروان يو. راغور ځېږو؟ يا آيا مينه هغه وخت اوده وه. څه وخت چې مونږ له راتله او کله چې راويښه شوه نو مونږ له ئې د سزا راکولو فېصله وکړه؟ يا آيا زمونږ روحونو د شپې نرمه هوا په داسې سيلۍ بدله کړه چې مونږ ئې ټوټې ټوټې کړو او په دې سيمه ئې لکه د ګرد اوشندلو؟ مونږ نه خو د خپلې وعدې خلاف ورزي کړې ده او نه مو شجر ممنوعه څکلې ده نو بيا په څه ګناه کښې د جنت نه ويستلے کېږو؟ مونږ نه خو د بغاوت منصوبه جوړه کړې ده او نه مو عملي کړې ده نو بيا ولې دوزخ ته لېږلے کېږو؟ نه نه هغه لحظې چې مونږ ئې را يوځائې کړي يو د پېړيو نه زياتې دي او هغه رڼا چې زمونږ روحونه ئې روښانه کړي دي، د تيارې نه زياته زوروره ده او کۀ توپان مونږ د سمندر په دې شدله سينه جدا کوي نو څپې به مو په بې شوره ساحل باندې بېرته رايوځائې کړي او کۀ دا ژوند مونږ مړۀ کړي نومرګ به مو بېرته د يو بل سره غاړه باسي. د ښځې زړۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت یاموسم سره نه بدلېږي. حتی که د تل دپاره مړ هم شي خو چېرې هم ښېښې د مېنځه نه ځي د ښځې زړه د هغه پتې په مثال وي چې د جنګ په مېدان بدل شوے وي چې د ونو د ښېخ نه د وتلو، د ونو د سوزېدلو، د تېرو په وېنو د رنګېدلو او په زمکه د هډوکو او کوپړو د کرنه وروسته داسې خاموشه غلے او چپ وي لکه چې هېڅ هم نه وي شوي. څکه چې سپرلے او خزان په خپل خپل وار راځي او خپل خپل کار کوي

"زما جانانه! اوس به مونږ څه کوو. څنګه به ښلېږو او چېرته به لیدل کتل کوو؟ آیا مینه یو داسې ناآشنا مېلمه وګڼو چې ماښام راغے او سحر په خپله مخه لاړه؟ یا داسې وګڼو چې دا محبت یو خوب وه چې په اودو راغے او په وېښه خپل منطقي انجام ته ورسېده؟ آیا مونږ دا هغته د بې هوشې یوساعت وګڼو چې وروسته پسې هوش خپل ځائې ته راغے؟ زما جانانه! سر اوچت کړه چې زه درته سم وګورم، شونډې پرانیزه چې زه دې اواز واورم زما سره خبرې وکړه. کله چې دا توپان زمونږ د مینې کشتې نسکوره کړي نو ته به ما یاده ساتې؟ ته به د شپې په چپه چپتیا کښې زما د وزرو ښکالو اورې؟ زما روح چې ستا د سر دپاسه څانګونه وهي نو ته به ئې محسوسوې؟ چې زما روح ستا د سر دپاسه ریبېږي نو ته به ئې اورې؟ زما اسوېلي به اورې؟ زما سیوري چې د ماښام د تروږمې سره به راځي او د سباوُن د رڼا سره به درومي، نو تا ته به ښکاري؟ ما ته اووایه زما جانانه! زما سترګو ته د جادوګرې پلوشې د جوړېدو نه وروسته به ته زما د غوږونو دپاره خوږه سندره او د روح دپاره وزرې جوړېږي؟ ما ته اووایه چې ستا نه به څه جوړېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چې دا تکي واورېدل نو زړه مې نرے شو او هغې ته مې خواب ورکړو چې "زما ګرانې! زه به هغه څه جوړېږم څه چې را نه ته جوړول غواړې"

بیا هغې اووئیل چې "زه غواړم چې ته زما سره داسې مینه وکړې لکه څنګه چې شاعر د خپلو غمژنو فکرونو سره کوي. زه غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه یو مسافر چې هغه ولاړ ډنډ یاد ساتي چې د اوبو څښلو په وخت ئې پکښې خپل مخ لیدلے وي. زه غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه چې یوه مور هغه اولاد یاد ساتي چې د رڼا د لیدونه وړاندې د دې دنیا نه تللے وي او زه غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه یو زړه سواند بادشاه چې هغه قیدي یاد ساتي کوم چې د بخښنې (معافۍ) د رارسېدو نه وړاندې مړ شوے وي. زه غواړم چې ته زما ملګرے پاتې شې او زه غواړم چې ته زما د پلار سره خپل تله راتله جاري وساتې او هغه له په خپله تنهایۍ کښې دلاسه ورکړې ځکه چې زه ډېره زر د هغه نه روانه یم او بیا به د هغه دپاره ناآشنا شم"

ما هغې ته خواب ورکړو چې "تا چې څه اووئیل زه به هم دغسې کوم. د خپل روح نه به ستا د روح دپاره لفافه جوړه کړم. د خپل زړه نه به ستا د ښائست دپاره کور جوړ کړم او خپله سینه به ستا د دردونو په خاطر په ادیره بدله کړم. زه به ستا سره داسې مینه کوم لکه څنګه چې ورشو (وښیانه) د سپرلي سره مینه کوي. ستا په یاد کښې به زما مثال د هغه ګل وي چې د لمر د پلوشو لاندې ژوند کوي. زه به ستا سندرې داسې وایم لکه چې د ګرجو د ټلیو اهنګ (پاڼ پېرې) سندرې وائي. زه به ستا د روح ژبه داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورم لکه چې ساحل د شپو قیصه اوري. زهٔ به تا د اسې یاده ساتم څنګه چې یو مسافر خپل وطن، یو وږے سړے خوړه ډوډۍ، یو معزول بادشاه د خپلې دبدبې ورځې او یو قېدي د خپلې ازادۍ او ارام وختونه یاد ساتي. زهٔ به تا داسې یاده ساتم لکه چې یو کروندګرے په درمند کښې د غنمو ګېډۍ یادې ساتي او لکه څنګه چې یو شپونکے شنې ورشوګانې او خوږې ویالې یادې ساتي"

سلمٰی په درزېدونکي زړهٔ زما خبرې واورېدې او اوئې وئیل چې "سبا له به ربښتیا، د افسانې او د ویښې د خوب شکل ونیسي. کهٔ یو مئین د جانان په ځائې د هغهٔ خیال ته غاړه وځي او یا یو تږے د خوب په چینه خپله تنده ماتوي نو آیا په دې کښې به د اطمینان ګنجائش وي؟"

ما په خواب کښې اووئیل چې "سبا له به تقدیر تا د یوې امن ناکه کورنۍ په مېنځ کښې کښېنوي خو ما به د جنګ او مبارزې دنیا ته واستوي. تهٔ به د یو داسې سړي کور ته لاړه شې د چا قسمت چې هغه ستا د ښائست او عصمت په برکت نېک مرغه کړے دے. په داسې حال کښې چې زهٔ به د وېرې او کړاوونو ژوند ته پاتې شم. تهٔ به د ژوند په دروازه کښې ننه کېږدې او زهٔ به د مرګ په ورهٔ دننه شم. تا ته به هر کلے اووئیلے شي او زهٔ به یوازې پاتې شم خو زهٔ به د مرګ په سیمه کښې د مینې او عبادت یادګارونه جوړوم. مینه به زما یوازینۍ تسلي وي. زهٔ به مینه د شرابو غوندې څښم او لکه د جامو (کالیو) به ئې اغوندم. سحر وختي به مې مینه د خوبه پاڅوي او لیرې پټو ته به مې بیائي. د غرمې به مې د ونو سیوري له وړي چېرته چې به زهٔ د مرغیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځائې د لمر د تاو نه پټېږم. په ماښام کښې به ما تر لمر پرېوانه پورې په دې غرض ایساروي چې د فطرت د خولې نه د ورځې رنا ته د "مخه ښه" سندره واورم او په اسمان کښې د ګرځېدونکو وربخو تماشه وکړم. د شپې به راسره مینه غاړه غتې، کېږي او زهٔ به د هغه جنتي دنیا په تصور کښې اوده کېږم چېرته چې د مئېنانو او شاعرانو روحونه اوسېږي. د سپرلي په موسم کښې به د مینې سره ځنګ په ځنګ د یاسمین او چونیا (بنفشي) په ګلونو کښې ګرځم او د زینک په پیالو کښې به د ژمي د موسم پاتې ځاځکي څښم. په اوړي کښې به د وچو وښو د ګېډیونه بالښتونه جوړوم او د شنو وښو نه به د بستر کار اخلم. شین اسمان به مې څت وي او سپوږمۍ، اوستورو ته به په غور غور ګورم.

په خزان کښې به زهٔ او مینه د انګورو باغونو ته ځو، هلته به د انګورو د شیرې د چاټې، خوا ته کښېنو او د انګورو د لوخوشوو بېلانځو تماشه به کوو او د مرغیو بېرته تلونکي سېلونه به مو د سر دپاسه اوړي. په ژمي کښې به د اور په غاړه کښېنو او زړې قیصې او د لیرې ملکونو تاریخونه به بیانوو. په ځوانۍ کښې به مینه زما استاذ وي، په مېنځني عمر کښې به مې پښتي وي او په پیرۍ کښې به مې د زړهٔ خوشحالي وي. زما ګرانې سلمۍ! مینه به زما د ژوند تر اخیري وخته زما سره وي او د مرګ نه پس به مونږ خدائے پاک بیا را یوځائې کوي"

دا ټولې خبرې زما د زړهٔ نه داسې راوتې لکه د اور لمبې چې د بخارۍ (د دېوال انغرے) نه لمغرې کوي او بیا په ایرو بدلې شي. سلمۍ ژړل او داسې ښکارېده لکه چې اوښکو ئې د شونډو پر ځائې ما له ځواب راکاوهٔ.

PUKHTO.NET

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاله چې مینې وزرې نه وي ورکړې، د ظاهر د وږمو نه اخوا الوت نه شي کولے او هغه طلسماتي دنیا نه شي لیدلے چېرته چې په دغه خپګان کښې لړلي خوشحاله وخت کښې زما او سلمی روحونه یو ځائې اوسېدل هغه څوک چې مینې د مریدۍ دپاره نۀ وي غوره کړے. د مینې اواز ئې تر غوږ نۀ رسي. دا داستان د دغه قسمه خلکو دپاره نۀ دے. حتی کۀ هغوي د دې پاڼو په معنی پوه هم شي خو بیا هم د دې جوګه کېدے نۀ شي چې په هغه تتو اشارو ورسي کومو ته چې د لفظونو جامه نۀ ده اغوستولې شوې او د کاغذ په مخ نۀ دي ثبت شوي خو څۀ به هغه سړے وي چې د مینې د پیالې د شرابو نه ئې ګوټ نۀ وي کړے او څۀ به هغه روح وي چې د هغه ګرجې د روښانه ممبر په وړاندې په احترام نۀ وي ودرېدلے، د کوم فرش چې د ښځو او نرانو د زړونو او چنت د خوبونو د پوښلي سائبان نه جوړ دے. هغه به څۀ ګل وي چې په پاڼو ئې د سباوُن پرخه نۀ وي پرېوتې. هغه به څۀ ویاله وي چې سمندر ته د تلو نه وړاندې ئې خپله لاز ورکه کړې وي.

سلمی خپل مخ د اسمان په لور وګرځاوۀ او ستورو ته ئې په غور غور وکاتۀ. هغې خپل لاسونه خوارۀ کړل، سترګې ئې پورته شوې او شونډې ئې ورپېدې. د هغې په زېړ مخ د خپګان، بې وسۍ، نااميدۍ او درد نخښې نخښانې په ډاګه ښکارېدې "اے خدایه! ښځو څۀ چل کړے دے چې ته ورباندې قهرېدلے ئې؟ هغوي کومه ګناه کړې ده چې تا د دې سزا وړ ګرځولې دي؟ هغوي دې په کوم جرم کښې د دې ابدي سزا سره مخ کړې دي؟! اے خدایه! ته زورور او زۀ ناتوانه. زۀ دې ولې په درد اخته کړې یم. تۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوئې هم ئې او په هر تول پوره هم او زما حېثيت د يو وړوکي او کمزوري مخلوق دے چې ستا د تخت په وړاندې تغرېږي تا زۀ ولې د پښو لاندې چقولې يم؟ ستا مثال د توپان دے او زۀ داسې يم لکه دوړه. تا زۀ ولې په يخه زمکه راچولې يم؟ تۀ زورور ئې او زۀ بې وسه. تۀ زما سره ولې په جنګ ئې؟ تۀ پام لرونکے ئې او زۀ احتياطي يمه. تۀ ولې زما په بربادۍ پسې شوے ئې؟ تا د ښخې په زړۀ کښې د مينې ډک زړۀ ايښودے دے نو بيا ئې ولې د مينې په لاس نيستنابود کوې؟ تۀ هغه په خپل ښي لاس را اوچته وې او په کيڼ لاس ئې ژورې ته غورځوې او هغې ته دا پته هم نشته چې دا ولې؟ تۀ هم د هغې په خولۀ کښې د ژوند ساه پوک وهې او هم ئې په زړۀ کښې د مرګ تخم نولې. هم ورته د خوشحالۍ لار په ګوته کوې او هم ئې د خپګان په سړک بيائې. تا د هغې په خولۀ کښې د خوشحالۍ سندره ايښودې ده خو شوندې دې ورلـه د خپګان او ژبه د زړې عذاب په تار ګنډلې ده. تا د خپل رمز په ګوتو د هغې په زخمونو پټۍ ايښودې دي او هم په خپلو لاسو دې د هغې د خوشاليو نه چاپېره د درد وېره خوره کړې ده. د هغې په بستر کښې دې خوشحالي او سکون پټ کړۀ خو خوا ته دې ورته خنداڼ او وېره ودرول. په خپله خوښه دې د هغې په زړۀ کښې محبت وتښناوۀ او بيا دې د هغې د محبت نه شرم پيدا کړۀ. په خپله خوښه دې هغې ته د تخليق ښائست وښودۀ خو د ښائست سره د هغې مينه يوه هيښتنا که لوړه جوړه شوه. تۀ هغې ته د ژوند اوبۀ د مرګ په پياله کښې او د مرګ زهر د ژوند په کنډولي کښې ورکوې. تۀ هغه په اوښکو پاکوې او هم په دغه اوښکو کښې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ژوند لاهو کوي. اے خدایه! تا د مینې په ګوتو زما سترګې پرانستې او هم په مینه دې ړنده کړم. تا په خپلو شونډو ښکلې کړم او هم په خپلو ګلګو لاسونو دې ووهلم. تا زما په زړه کښې سپین ګلاب کرلے دے خو چاپېره دې ترې د ازغیو شپول کړے دے. تا زما موجوده مهال د یو داسې ځوان سره تړلے دے چې زه ورسره مینه لرم خو زما ژوند دې د یو داسې سړي سره غوټه کړے دے چې د هغه وجود زما د پاره ناآشنا دے نو اے خدایه! ته اوس دومره توان راکړه چې په دې سخت امتحان کښې پاتې رانه شم او تر مرګه پورې رښتینې او سپېڅلې پاتې شم. اے خدایه! ته چې څه غواړې هغه کېږي.

خاموشي په یو جوړ خوره وه. سلمی ښکته کاته، زېړه او ناتوانه ښکارېده. د هغې لاسونه ښکته راپرېوتل او سر ئې مخې خوا ته راکوږ شو او ماته داسې ښکاره شوه لکه توپان چې د ونې یو ښاخ رامات کړي او د وچېدو او بالاخره ببخي ختمېدو د پاره په زمکه پرېوځي.

ما د هغې یخ لاس ونیوه او ښکل مې کړه خو کله چې مې هغې له د دلاسې ورکولو نیت وکړه نو د هغې نه زیات مې خپل ځان د داډ محتاج محسوس کړه. زه زمونږ د بدې ورځې په سوچ او د خپل زړه د درزا په شور کښې غلے پاتې شوم. د دې نه پس نه ما څه اووئیل او نه هغې.

د حده وتے عذاب تل ګونګے وي او ځکه مونږ غلي کښېناستو. داسې کانړي رانه جوړ شو لکه د ماربلو ستنې چې د زلزلې د شګو لاندې پټې شي. نه ما هغه اورېدل غوښتل او نه هغې زه. ځکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وه او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپېدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نۀ لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ.

مونږ راپاځېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نیمې شپې مهال وۀ او مونږ لیدل چې سپوږمۍ د سنین د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه یو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټیټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندر وي. د تیارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي یا لکه یو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ایرو ناست وي

غرونه، ونې او سیندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي هسک سپیدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د یوې ستنې شکل اختیار کړي هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د ډېر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلي غریب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نه لري هغه ویاله چې سحر ځلانده وي او د ابدیت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه یوه مور چې د خپل مړ بچي په سر ویر کوي او هغه لبنان چې یوه هفته اوونۍ وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او یو بل ته مو په مخه ښه اووئیل خو مینه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د غاړو نه په خپلو ګوتو خپلې وزرې تاوهلې، يوې ژړل او بلې پټ پټ خندل.

کله چې ما د سلمی لاس ونيوهٔ او خپلو شونډو له مې يوړهٔ نو هغه ماته رانژدې شوه او زما تندے ئې ښکل کړهٔ. بيا د لرګي په بېنچ ورپرېوته، هغې سترګې پټې کړې او د ځان سره ئې په ټيټ اواز اووئيل چې "اے لويه خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پيوند کړه".

ما چې سلمی په باغ کښې پرېښوده نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې زما په حسونو باندې داسې پرده خوره شوې وي لکه چې د يو لوئې ډنډ مخ په لړه کښې پټ وي.

د ونو ښائست د سپورمۍ رڼا، ژوره خاموشي زما خواته هر څيز خوفناک او بدرنګه ښکارېدهٔ. هغه رښتينې رڼا چې ما ته ئې د کائناتو حسن او معجزه راښودلې وه، د اور په يو داسې شغله بدله شوه چې زما زړهٔ ئې داغ کړهٔ او د هغه ابدي ساز نه چې زهٔ ئې د اورېدو بلد وم، يو داسې شور جوړ شهٔ چې د زمري د غرمبا نه زيات وېرونکے وهٔ.

زهٔ خپلې کوټې ته راورسېدم او لکه د ښکارې ويشتلې ژوبلې مرغۍ په خپل کټ کښې پرېوتم. په ذهن کښې مې د سلمی دا تکې ګرځېدل چې "اے خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پيوند کړه"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د تخت په وړاندې

نن سبا د وادهٔ نه داسې توقع جوړې شوې دي چې بندوبست ئې د ځوانانو او د هغوي د مور او پلار په لاس کېږي دے. په زیاتو هېوادونو کښې د ځوانانو لاس برپاتې شي او مور او پلار پاتې راشي. ښځې ذات ته د تجارت د مال په نظر کتلے شي چې پلورل کېږي او د یو کور نه بل کور ته وړلے شي. د وخت د تېرېدو سره د هغې ښائست ختم شي او په یو تیارهٔ ګوټ کښې لکه د فرنیچر د یو زوړ توکي وغورځولے شي.

PUKHTO.NET

جدید تمدن ښځې له یو څهٔ پوهه ورکړې ده خو د نارینهٔ او د وړسترګتوب د کبله ئې د هغې درد لا زیات کړے دے. د پرون ښځه یوه خوشحاله مېرمن وه خو د نن ښځهٔ یوه غمژنه معشوقه (Mistress) ده. په تېر وخت کښې هغه په پټو سترګو په رڼا کښې ګرځېده او اوس په غړېدلو سترګو په تیارهٔ کښې ګرځي. هغه په خپله بې سوادئ کښې ښائسته، په سادګئ کښې سپېڅلې او د خپلې کمزورئ باوجود زوروره وه. نن هغه خپلې زېرکئ بدرنګه او خپلې پوهې سطحې او بې زړهٔ کړې ده. داسې ورځ به هم چېرې راشي چې په ښځه کښې ښائست، پوهه، زیرکي او سپېڅلتیا، د وجود کمزوري او د روح زورورتیا په ګډه وجود ولري!

زهٔ په هغه خلکو کښې شمار یم څوک چې دا عقیده لري چې روحاني وده د انساني ژوند د تګ لاره ده خو تکامل ته رسېدل ئې د قلارې او زړهٔ چاودون کار دے. کهٔ چېرې ښځه یو خوا مخ په بره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپې او بل خوا مېخ په ښکته راغوړځېږي نو د دې وجه دا ده چې چېرته هم د غرۀ سرته شو له لاږ تلې وي نو هلته د غلو کمینګاه ونه او د شرمښانو تاتوبي هم ارو مرو موجود وي.

دا ناآشنا نسل د بېدارۍ او خوب تر مېنځ ژوند کوي. د دۀ په لاس کښې د تېر وخت خاوره هم ده او د راتلونکي وخت تخم هم خو بیا هم په هر ښار کښې مونږ یوه ښځه نیمه داسې وینو چې د راتلونکي وخت نمونه ورته وئیلے شو.

د بېروت په ښار کښې سلمیٰ کرامي د راتلونکي وخت د مشرقي ښځو یوه نمونه وه خو د نورو ډېرو هغه کسانو غوندې، څوک چې د خپل وخت نه وړاندې پیدا وي، هغه هم د موجوده وخت ښکار شوه او د مېدان باېللو خلکو په ډله کښې داسې روانه شوه لکه د دریاب څپه چې ګل د خپل ډنډر نه وشوکوي او لاهو ئې کړي.

منصور او سلمیٰ وادۀ وکړۀ او د ښار په هغه ځائې کښې په یوه ښکلې بنګله کښې دېره شو چېرته چې تول شتمن او د حېثیت خاوندان اوسېږي. فارس افندي د خپل خوشي کور په باغ او بڼ کښې داسې یوازې پاتې شۀ لکه چې یو شپونکے د خپل کنډک په مېنځ کښې یوازې ژوند تېروي.

د وادۀ ورځې او خوشحاله شپې تېرې شوې خو هنې مون د خپګان د ترخو وختونو یادونه داسې پرېښودل لکه چې جنګ په مېدان کښې کوپړۍ او مړۀ هډوکي پرېږدي. د مشرقي ودونو دستورې د ځوانانو او پېغلو زړونه دې موقعې ته پسخوي خو د وادۀ پائې شاید دغه زړونه لکه د ژرندې د پل د سمندر ببخ ته

PUKHTO NET
پښتو کتاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغورځوي. د دوي دغه خوشحالي د پښو د هغه خاپونو په مثال وي چې د شګو دپاسه جوړ شوي وي او صرف تر هغه وخته موجود وي تر څو چې څپو وران کړي نه وي.

سپړلے تېر شۀ او همدارنګه اوړے او منے هم ورپسې واوړېدل خو زما مینه د سلمی سره ورځ په ورځ زیاتېده. عن چې په یو بې زبانه عبارت بدله شوه او یو داسې احساس ترې جوړ شۀ کوم چې یو یتیم په جنت کښې د خپلې مور د روح په حواله لري. زما د ارمان نه یو رونډ خپګان جوړ شۀ چې د خپل خان نه اخوا ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راتلۀ او هغه جذبه چې زما د سترګو نه به ئې اوښکې راکښلې، په یوه داسې سرګردانۍ بدله شوه چې زما د زړۀ وینې ئې څښلې او زما د محبت اسوېلے د سلمی او د هغې د خاوند دپاره د راحتونو په دعا بدل شۀ. زما امیدونه او دعاګانې بې ځایه وې ځکه چې د سلمی غمژنې یو داخلي رنځ وۀ چې علاج ئې صرف مرګ کولے شۀ.

منصور داسې سړے وۀ چې د ژوند هره عیاشي ئې په اسانه کولے شوه خو بیا هم هغه قانع نۀ وۀ او په بوده پسې وۀ. د سلمی سره د وادۀ نه وروسته هغۀ د هغې د پلار تنهایی ته هېڅ توجه ورنۀ کړه او د هغۀ د دولت د میراث حاصلولو دپاره د هغۀ مرګ ته لېواله وۀ.

د منصور کردار د هغۀ د تړۀ کېردار ته ورته وۀ. په دواړو کښې بس دومره قدرې فرق وۀ چې پادري چې څۀ غوښتل هغه ئې د مذهبي قبا او د غاړې د طلایي صلیب لاندې په پټه حاصل کړل. په داسې حال کښې چې ورارۀ ئې هر څۀ په ډاګه وکړل. پادري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر کښېږي ګرځي ته تلو او پاتې ورځ ئې د کونډو، يتيمانو او ساده خلکو په لوټلو کښې تېرولـه خو منصور ورځې د جنسي تندۍ د ماتولو په لټون کښې تېرولې. د اتوار په ورځ پادري د انجيل مقدس تبليغ کاوه خو په نورو ورځو کښې ئې خپل ژوند په عملي توګه د دغه تبليغ مطابق نه تېراوه او د خواوشا علاقې په سياسي سازشونو کښې به بوخت وه او منصور د خپل ترۀ د لوړ مقام په استفاده هر هغه چاته د سياسي ګټې رسولو دنده کوله چا چې مناسب رشوت ورکولے شۀ.

پادري هغه غل وۀ چې د شپې په تيارۀ کښې ئې خان پټ کړے وۀ حال دا چې منصور هغه ټګ وۀ چې د ورځې په رڼا کښې هسکه غاړه ګرځېدۀ. دا يو حقيقت دے چې مشرقي قومونه هم په دغسې شرمښانو او قصابانو باور کوي. څوک چې د خپل وړستر ګتوب د کبله د هغوي هېوادونه تباه کوي او کونډيان ئې په بې دردۍ سره چڅوي.

زۀ دا پاڼې د غريبو قومونو د غدارانو په تذکره ولې ډکوم. زۀ دا خائې د هغۀ غمژنې ښځې قيصې له ولې نۀ ورکوم چې زړۀ ئې مات شوے وۀ؟ زۀ مظلوم خلک ولې ژاړم. خپلې اوښکې د هغه کمزورې ښځې په ياد کښې ولې نۀ تويوم. د چا ژوند چې د مرګ لاس تروړلے دے؟

خو زما خوږو لوستونکو! ولې تاسو ته پته نشته چې دغسې ښځه د هغه قوم په مثال وي چې پادريانو او واکدارانو په خپله پنجه کښې نيولې وي؟ تاسو په دې يقين نۀ ساتئ چې هغه نيمګړې مينه کومه چې يوه ښځه قبر ته راکاږي، د هغه نااميدۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال ده چې د زمکې په خلکو کښې نفوذ کوي؟ د يو قوم د پاره د يوې ښځې اهميت هم دومره دے، څومره چې د ډېوې د پاره د رڼا بللے شي کۀ چېرې په ډېوه کښې تېل کم وي نو آيا رڼا به ئې تته نۀ وي؟

منے تېر شۀ او ژمي ته د لار پاکولو د پاره سيلۍ د ونو زېړې پاڼې والوزولې او بالاخره ژمے د خپلو نعرو سورو سره راورسېدۀ. زۀ لا هغسې د بېروت په ښار کښې پروت وم. د خپلو هغه خوبونو نه سېوا راسره نور هېڅوک نۀ وو کومو چې به زما روح اسمان ته خېژاوۀ او بيا به ئې د زمکې په سينه کښې ژور ښخاوۀ.

دردمند روح په تنهايۍ کښې يو څۀ ارام مومي او نور خلک د تنهايۍ نه داسې وېرېږي لکه زخمي هوسې چې د رمې نه بېله شي او تر هغې په غار کښې اوسي تر څو چې روغه يا مړه شي.

يوه ورځ ماته پته ولګېده چې فارس افندي ناروغه دے. زۀ د خپل تنها کور نه د هغۀ کور ته روان شوم. دا ځل د بګيو د کړپ کړوپ نه د ځان ژغورلو په خاطر زۀ په يوه نوې شاړه لار، چې د زېتون د ونو په مېنځ کښې تللې وه، لاړم.

زۀ چې د دې بوډا سړي کور ته ورغلم نو هغه په کټ کښې رنګ الوتے بې مجاله پروت وۀ. د هغۀ سترګې کوغالو ته داسې ورېرېوتې وې لکه دوه ژورې تيارۀ سيمې چې د درد مغلو وهلې وي. هغه مسکا چې د هغۀ د مخ نور وۀ د درد او زړۀ چاودون په موتې کښې ورغلې وه او د هغۀ د نرمو لاسونو هډوکي داسې وو لکه د سيلۍ د توپان په وړاندې رېږدونکي لوخ ښاخونه. زۀ چې د هغۀ خواله ورغلم او د روغ جوړ تپوس مې ترې وکړۀ نو هغۀ خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیړ مخ ماته را وګرځاوه، په رپېدونکو شونډو ئې مسکا خوره شوه او په ټیټ اواز ئې اووئیل چې "زویه! دغه بلې کوټې ته لاړ شه، سلمیٰ له دلاسه ورکړه او رائې وله چې زما د کټ په څنګ کښې کښېنې"

زۀ چې پېوست کوټې ته ورغلم نو سلمیٰ په یو دیوان ملاسته وه په لاسونو ئې سر پټ کړے وۀ او مخ ئې د دې دپاره په بالښت کښې دننه کړے وۀ چې پلار ئې اواز وانۀ وري. زۀ ورو ورو خواله ورغلم او د هغې نوم مې په داسې اواز کښې واخستۀ چې د ګونګوسې نه زیات اسوېلي ته نزدې وۀ. هغه داسې په ویره راپورته شوه لکه په یو خوفناک خوب کښې چې ئې خلل راغلے وي. کښېناسته او ماته ئې داسې په یو جوړ وکاتۀ لکه چې په زړۀ کښې ئې دا شک ګرځېدۀ چې زۀ ژوندے وجود یم او کۀ اروا. د هغه ژورې خاموشۍ نه وروسته چې مونږ دواړه ئې د یادونو په وززرو هغه وخت له یوړو کله چې مونږ د مینې په شرابو نشه وو. سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې او اوئې وئیل چې "تۀ ګوره، وخت مونږ څنګه بدل کړي یو! تۀ ګوره وخت څنګه زمونږ د ژوند لارې بدلې کړې دي او مونږ ئې په دې کنډرو باندې پرېښي یو. هم په دې ځائې کښې سپرلي مونږ د مینې په تار تړلي وو او نن ئې هم دلته د مرګ د تخت په وړاندې یو ځائې کښېنودي یو. هغه سپرلي ښومره ښکلي وو او دا ژمے ښومره بدرنګه دے."

د دې وېنا سره هغې بیا خپل مخ په لاسونو پټ کړۀ. داسې ښکارېده لکه چې د تېر وخت د هغه منظر نه بسترګې پټوي کوم چې د هغې مخې ته ولاړ وۀ. ما د هغې په سر لاس کېښودۀ او ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې اووئیل چې" راځه سلمیٰ راځه چې د دې توپان په وړاندې لکه د کوټلو منارو کلک ودرېږو. راځه چې لکه د ترانو سپایانو په ویښتلې سینه د دښمن د وسلې مقابله وکړو. که چېرې ووژلې شو نو شهیدان به شو او که چېرې دا جنګ مو وګاټه نو د اتلانو ژوند به بیا مومو. په خاموشۍ کښې د پناه اخستو نه دا غوره ده چې سړے د لاړې د خنډانو او ستونځو مقابله په نره وکړي. هغه پتنګ چې د ډېوې نه تاوېږي او مړ شي د هغه موږک نه ښۀ دے چې په تیارۀ سوړه کښې ژوند کوي. راځه سلمیٰ چې په دې شډله لار د زړۀ د تله روان شو او خپلې سترګې په دې غرض د اسمان په لور ونیسو چې په ترږو او جاړو کښې کوېړې او ماران نۀ وینو. که چېرې وېره مو په نیمه لار کښې ودروي نو د شپې اوازونه به پېغور راکوي خو که چېرې په نره د غرۀ سر ته ورسو نو د جنتي روحونو سره به د خوشحالۍ او برې په سندرو کښې شریک شو. سلمیٰ خپګان مۀ کوه، اوښکې وچې کړه او د مخ نه دې د خواشینۍ پرده لېرې کړه او راپاځه چې ورشو او ستا د پلار د کټ څنګ ته کښېنو، ځکه چې د هغۀ ژوند ستا په ژوند تکیه لري او که د رنځ څۀ دارو ئې شته نو هغه ستا خندا ده".

هغې ماته په زړۀ سواندي او مینه ناک نظر وکاته او اوئې وئیل چې "آیا تۀ ماته د لاسه راکوې په داسې حال کښې چې تا ته پخپله د ډاډګېرنې ضرورت دے. آیا یو وږے سړے خپله ډوډۍ بل وږي له ورکولے شي. یا ایا یو رنځور خپل هغه دارو بل رنځور له ورکولے شي په کومو چې هغه پخپله ژوندے وي" هغه راپاڅېده او په زوړند سر زما سره د دغه مشر سړي کوټې ته لاړه. مونږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د کټ په څنګ کښېنا ستو. د دې دپاره چې د پلار نظر وربانديې خوږ شي. سلمیٰ خان مسکی، مسکی. کړهٔ د هغې پلار هم دا غوښتهٔ چې هغې ته نسبتاً ښهٔ او قوي په نظر راشي خو بیا هم پلار او لور د یو بل د درد نه خبر وو او د یو بل بې اوازه اسویلي ئې اوريدل. هغوي دواړه دوه داسې مساوي قوتونه وو چې یو بل ئې په چپه خولهٔ د مېنځه وړهٔ. د پلار زړهٔ د خپلې لور د غمه شين وهٔ، هغوي دوه هغه پاک روحونه وو چې په مینه او مرګ یو بل ته غاړه وتل. یو روان وهٔ او بل د غمه سرګردان وهٔ او زهٔ پخپله د خپل ناقلاره زړهٔ سره د هغوي په مېنځ کښې ولاړ وم. مونږ درې کسان وو چې تقدیر را یو ځائې کړي هم وو او اوړهٔ اوړهٔ کړي هم. یو دغه مشر سړے وهٔ چې مثال ئې د سېلاب وړي انګڼ وهٔ، یوه دغه ځوانه ښځه وه چې د یو داسې زینګ په مثال وه چې سر ئې په تېرهٔ لور رېبلے شوے وهٔ او بل دا ځوان سړے چې د یو داسې نازک نوي راختلي بوټي په مثال وهٔ چې د واورو د لاسه راتیټ شوے وي. په اصل کښې مونږ ټول د تقدير په لاس کښې د لوبو ګوډاګي وو.

فارس افندي ورو ورو وخوزېدهٔ، خپل ناتوانه لاسونه ئې د سلمیٰ په لور اوږدهٔ کړل او په مینه ناک او نرم اواز ئې اووئيل چې " ما ښهٔ پوره ژوند کړے دے او د ژوند د موسمونو د مېوو نه مې خوند اخستے دے. ما د ژوند ټولې مرحلې د فکري هم آهنګۍ سره تېرې کړې دي. کله چې تهٔ د درېو کالو وې نو ستا مور مړه شوه او تهٔ ئې زما په غولي کښې یوه قیمتي خزانه پرېښودې. تهٔ ورو ورو زما د نظر لاندې لوئېدې او په مخ کښې دې د مور د کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو اثار د اسې رانبکاره کېدل لکه چې د اوبو په ډنډ کښې ستوري ښکاري. ستا کردار، ذهانت او ښائست حتیٰ چې د خبرو او ناستې پاستې انداز هم مور ته تللې دے. ته زما د ژوند بوازینی تسلي وې ځکه چې ستا په کردار او ګفتار کښې د مور عکس وۀ. زۀ اوس بوډا شوے یم او زما دپاره صرف یو ځائې پاتې دے چې هغه د مرګ د نرمو وزرو د مېنځ نه عبارت دے. زما خوږې لورې! خپه کېږه مۀ. ما له مرګ دومره مهلت راکړۀ چې ته مې د یوې وادۀ شوې ښځې په رنګ کښې ولېدې، خوشحاله اوسه ځکه چې زۀ به د مرګ نه پس هم ستا په شکل کښې ژوند ے یم. زۀ کۀ نن ستا نه بېل شم نو دا به د سبا یا بل سبا په نسبت څۀ خاص فرق نۀ اچوي، ځکه چې زمونږ د ژوند ورځې لکه د خزان د پاڼو غوندې روانې دي، ختمېږي زما د مرګ ساعت ډېر په تېزۍ راروان دے او زما روح دې ته لېوالـه دے چې ستا د مور د روح سره یو ځائې شي"

هغۀ چې کله په مینه او خوږ انداز کښې دا خبرې کولې نو مخ ئې روڼ وۀ. بیا ئې لاس د بالښت لاندې دننه کړۀ او یو تصویر ئې راواخست چې د سرو زرو په چوکاټ کښې بند وۀ. دې وړوکي تصویر ته ئې کتل او اوئې وئیل چې" راشه سلمیٰ راشه خپله مور په دې تصویر کښې اووینه!"

سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې. ډېر ساعت په خیر خیر د کتلو نه وروسته ئې دغه تصویر بیا بیا ښکل کړۀ او چغې ئې کړې" اے زما ګرانې مورې، اے مورې!" بیا هغې خپلې رپېدونکې شونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصویر داسې ښکېږي لکه چې خپل روح ئې ورته ورا ړول غوښتل

"مور" د انسان په شونډو د ټولو نه ښکلې تکې ده او "اے موري" د ټولو نه ښکلې غږ دے. دا داسې تکې دے چې د مینې او امید نه ډک دے، خوږ دے، زړه سواندے دے او د زړه له تله راخیژي. "مور" هر هر څهٔ دي هغه په غم کښې تسلي ده، په خپګان کښې امید دے او په ناتوانئ کښې توان دے. هغه د مینې، شفقت، خواخوږۍ، همدردۍ او بخښنې سرچینه ده. څوک چې بې موره شي هغه د هغه پاک روح نه محروم شي چې هغه په تواتر سره خوشحاله ساتي او په ښغه لارئې بيايي

په دې دنیا کښې هر یو څیز د مور غوښتنه کوي. لمر د زمکې مور دے چې دې ته د تودوخې خوراک ورکوي او تر هغه وخته د کائنات نه نهٔ بهر کېږي، تر څو چې ئې دا د سمندر په سندرو ، د مرغیو او چینو په ثناء اودهٔ کړې نهٔ وي او دا زمکه د ونو او ګلونو مور ده. دا هغوي پېدا کوي. پالنه ئې کوي او بیا ئې د ټې نه پرېکوي. ونې او ګلونه بیا په خپل وار د خپلو مېوو او تخمونو مېندې جوړېږي او هغه مور چې د موجوداتو اصلي نمونه ده، ابدي روح دے چې د ښائست او مینې نه ډک دے

د سلمٰی مور د هغې د خپارو په وخت کښې مړه وه نو څکه ورسره هغه بلده نهٔ وه خو چې کله ئې تصویر ولیدهٔ نو چغې ئې کړې چې "اے موري!" دا تکے "مور" زمونږ په زړونو کښې پټ وي خو چې کله ودرد هېرو یا خوشحاله شو نو زمونږ شونډو له داسې راشي لکه د ګلاب د زړهٔ نه چې خوشبوئي رابهر کېږي او د پاکې او لوګړنې هوا سره ګډ ېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمٰی د مور تصویر ته په ځیر ځیر کاته او د پلار د کټ په څنګ کښې د راپرېوتو تر وخته پورې ئې بيا بيا ښکلاوه.

دې بوډا سرې خپل دواړه لاسونه د هغې په سر کېښودل او اوئې وئيل چې "زما لورې! ما تاته د کاغذ په مخ ستا د مور تصوير وښودۀ. اوس زۀ غواړم چې تا ته د هغې خبرې واوروم".

هغې خپل سر داسې راپورته کړۀ لکه د مرغۍ بچې چې په ځاله کې د مور د وزرو په محسوسولو سرونه را اوچتوي او هغۀ ته متوجه شوه.

فارس افندي اووئيل چې " تۀ دې د مور په خوا پورې وې چې د هغې پلار مړ شۀ، هغې ډېر وژړل او کريکې ئې ووهلې خو بيا هم عقلمنده او صبرناکه وه څنګه چې ئې پلار ښخ شۀ نو هغه هم په دې کوټه کښې زما خواته کښېناسته. زما لاس ئې ونيوۀ او اوئې وئيل چې " فارسه! زما پلار مړ شۀ او اوس په دې دنيا کښې تۀ زما يوازينۍ تسلي پاتې ئې. د زړۀ محبتونه داسې تقسيم وي لکه د نښتر د ونې ښاخونه. کۀ چېرې د دې ونې يو ښاخ پرېوځي نو زيان ورته رسي خو بېخي د مېنځه نۀ ځي. دا ونه بيا خپل ټول خوراک دغه بل پاتې ښاخ ته ورکوي. تر څو چې ښۀ وده وکړي او دغه خالي ځائې ډک کړي. دا هغه خبرې وې چې ستا مور ماته د خپل پلار په مرګ کړې وې او کله چې مرګ زما وجود د خپل ارام ځائې ته يوسي او روح مې خدائے ته وسپاري نو تۀ هم دغسې اووايه".

سلمٰی په مات زړۀ په ژړا کښې ځواب ورکړۀ چې " کله چې زما د مور پلار مړ شۀ نو تۀ د هغۀ پر ځائې ودرېدې خو کله چې تۀ لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، نوستا پر ځائي به څوک ودريږي؟ هغه د يو ربښتيني او مينه ناک خاوند په اسره پاتې شوه. د هغې د تسلی دپاره د هغې ماشومه لور موجوده وه خوته چې لاړ شي نو زما د تسلی دپاره به څۀ پاتې شي؟ ته زما مور هم وې، پلار هم او د ځوانۍ ملګرے هم"

د دې وېنا سره هغې ماته مخ راوګرځاوۀ. زما د جامو پلو ئې ونيوۀ او اوئې وئيل چې "دا هغه يوازينے سړے دے چې ستا د تللو نه وروسته زما دوست ثابتېدے شۀ خو چې هغه پخپله په بده ورځ دے نو ما له به څۀ تسلي راکړي. يو مات زړۀ په يو نااميده روح کښې څنګه ډاډ موندلے شي. نۀ خو يوې غمژنې ښځې ته د خپل ګاونډي په غمژنۍ ارام راځي او نۀ يوه مرغۍ په ماتو ځانګونو الوت کولے شي. دے زما د روح دوست دے خو ما د وړاندې نه د دۀ په سر يو دروند پېټے ايښودے دے او په خپلو اوښکو مې د دۀ سترګې داسې رنځورې کړې دي چې بې له تيارې ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راځي. دے زما داسې ورور دے چې زۀ ورسره د زړۀ له تله مينه لرم خو دے هم لکه د نورو ورونو زما سره صرف زما په دردونو کښې شريکېدے شي او زما په اوښکو تويولو کښې زما سره لاس کولے شي".

د سلمٰی دا تکي زما په زړۀ لکه د توري ولګېدل او ما داسې محسوسه کړه لکه چې نور زغم به اونۀ کړے شم. دغه مشر سړي د هغې خبرې په مړ زړۀ اورېدې او داسې رېږدۀ لکه د ډبوې رڼا چې د سيلۍ په وړاندې رېږي. بيا هغۀ خپل لاس خوارۀ کړل او اوئې وئيل چې "زما لورې! پرېږده چې ساه مې په قلاره وخېژي. ما د دې پنجرې سيخونه مات کړي دي. ما مۀ منع کوه، پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې والوځم، ځکه چې ستا مور ما ځان ته راغواړي. اسمان شين دے، سمندر خاموشه دے او کشتئ تګ ته تياره ده. دا سفر مهٔ خنډوه. پرېږده چې زما وجود د هغه چا سره ارام وکړي ځوک چې په ارام دي. پرېږده چې زما خوب پائې ته ورسي او روح مې د سباؤن سره يو ځائې رابېدار شي. پرېږده چې ستا روح زما روح ته ورترغاړه وځي او ما له د اميد مچه (بوسه) راکړي. پرېږده چې زما په وجود د غم او تريخوالي يو ځاځکے هم پرې نهٔ وځي. ګنې نو ګلونه او واښهٔ به د زمکې نه خپل خوراک اخستل پرېږدي. زما په لاس د غم اوښکې مهٔ څڅوه ځکه چې د دې نه به زما په قبر ازغي راوخېژي. زما په تندي د غم کرښې مهٔ راکاږه، ځکه چې دا روانه هوا به ئې ولولي او وبښيانې ته به زما د هډوکو د دوړې دوړلو نه انکار وکړي. زما لورې! ما په ژوند هم ستاسره مينه کړې ده او په مرګ به ئې هم کوم. زما روح به تل ستا څارنه کوي او تا به په حفاظت کښې ساتي."

بيا فارس افندي ما ته په نيم کښو سترګو وکاتهٔ او اوئې وئيل چې "زما زويه! د سلمیٰ داسې سکه ورور جوړ شه لکه چې ستا پلار زما ورور وهٔ. د ضرورت په وخت کښې د هغې مرسته ملګرتيا کوه او هغه مهٔ پرېږده چې وير وکړي ځکه چې په مړي وير کول پخپله يو ناخوښه کار دے. د هغې د غم غلطولو دپاره هغې ته بيا بيا زړهٔ خوشحالوونکې قيصې کوه او د ژوند سندرې ورته وايه. ما خپل پلار ته ورياد وه. د هغهٔ نه غوښتنه کوه چې زمونږ د ځوانئ قيصې درته کوي او دا ورته وايه چې ما د ژوند په اخيري وخت کښې د هغهٔ د زوي په شکل کښې د هغهٔ سره مينه کوله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي خوره شوه او د دغه مشر سړي په مخ ما ته د مرګ زهروالے په نظر راغے. بیا هغهٔ سترګې راپورته کړې مونږ ته ئې وکاتهٔ او په ګونګوسي کښې ئې اووئيل چې "ډاکټر مهٔ راغواړئ ځکه چې کېدے شي چې هغه د خپلو دارو په ذريعه په دې بندي خانه کښې زما سزا نوره هم زياته کړي. د غلامۍ ورځې لاړې او زما روح د اسمانونو د ازادۍ په لټه کښې دے. پادري هم زما کټ له مهٔ راولئ ځکه چې کهٔ زهٔ ګناهګار يم نو د هغهٔ دم درهه ما بچ کولے نهٔ شي. لکه څنګه چې د ستورو ماهر د ستورو لاز نهٔ شي بدلولے دغسې د بنده خوښه هم د خدائے رضا په بله نهٔ شي اړولے خو زما د مرګ نه وروسته ډاکټر او پادري پرېږدئ چې خپله خپله خوښه وکړي ځکه چې دغه وخت هغوي د منزل په لور زما د بېړۍ په تګ کښې هيڅ خلل نهٔ شي اچولے"!

په نيمه شپه کښې فارس افندي خپلې سترګې په اخيري ځل وغړولې او سلمیٰ چې د هغهٔ د کټ سرته ولاړه وه، ته ئې په يو جوړ وکاتهٔ. هغهٔ د څهٔ وئيلو هڅهٔ کوله خو نهٔ ئې شو وئيلے ځکه چې مرګ ئې اواز کښېنولے وهٔ خو اخير ډېر په ګرانه ئې اووئيل چې" شپه تېره شوه.... اے سلمیٰ.... اے.... اے سلمیٰ بيا هغهٔ خپل سر بل طرف ته واړاوهٔ، مخ ئې سپين شهٔ او څنګه چې ئې اخيري سلګۍ کړه نو ما ئې مخ خندنے وليدهٔ.

سلمیٰ د خپل پلار لاس ونيوهٔ، هغه يخ وهٔ، بيا هغې خپل سر راپورته کړهٔ او د هغهٔ مخ ته ئې وکاتهٔ. د هغهٔ مخ د مرګ په نقاب پټ وهٔ. سلمیٰ داسې سکتې ونيوه چې نهٔ ئې اوښکې توئې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ ئې اسوېلي له خولې لاړل او نهٔ د خپل ځائې نه وخوزېده. د لږ ساعت دپاره هغې هغهٔ ته لکه د بت په ولاړو سترګو کاتهٔ. بیا دومره راتیته شوه چې تندے ئې زمکې ته ورسېدهٔ او اوئې وئیل " اے خدایه! په مونږ رحم وکړه او زمونږ مات ځانګونه پېوند کړه".

فارس افندي مړ شهٔ، د هغهٔ روح د ابدیت خولۍ له ورسېدهٔ او وجود ئې زمکې ته ستون شهٔ. منصور د هغهٔ په دولت غړے واچاوهٔ او سلمیٰ د ټول عمر دپاره بندي شوه- داسې ژوند چې د درد اوغم نه ډک وهٔ.

زهٔ په حسرتونو او خیال پلونو کښې ورک وم. ورځې او شپې راباندې داسې راغوته کېدې لکه عقاب چې خپل ښکار بسمې بسمې کوي. ډېر ځله ما هڅه وکړه چې خپل ځان د پخوانو نسلونو د کتابونو او اسماني صحیفو په مطالعه کښې بوخت وساتم او خپله بدبختي هېره کړم خو دا داسې وه لکه سړے چې اور په تېلو وژني ځکه چې د تېر وخت په کاروان کښې د لیدلو دپاره د المیې او د اورېدلو دپاره د ویر او ژړا نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ وو. زما دپاره د مذهبي سندرونه زیات د Job کتاب (د بائبل یو کتاب) زړهٔ راکښونکے وهٔ او د Jeremiah (د بائبل یو کتاب) مرثیې مې د سلیمان د سندرې نه زیاتې خوښې وي. د مغربي لیکوالو د ټولو ډرامو نه مې هملټ (Hamlet) زیات زړهٔ ته نزدې وهٔ. هم دغسې نااميدي زمونږ نظر کمزورے کوي او غوږونه مو تپوي. مونږ ته کهٔ څهٔ په نظر راځي نو هغه د تباهۍ منظر وي او کهٔ څهٔ اورو نو هغه زمونږ دپارېدلو زړونو درزا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عیسیٰ او عشتار ترمينځ

د هغه باغونو او غونډيو چې د بيروت ښار د لبنان سره يو ځاي کوي، په مينځ کښې يو وړوکے کليسا دے چې ډير لرغونے دے او په کمر کښې کيندلے شوے دے. چاپيره تري د زيتونو، بادامو او ولو ونې ولاړې دي. سره د دې چې دا کليسا د اولسي سړک نه نيم ميل ليرې دے خو زما د قيصې تر وخته ډير لږ کسان چې د تبرکاتو او لرغوني کنډرو شوق ئې لرلو، دې ته تلي وو. دا کليسا د نورو ډيرو هغه په زړه پورې ځايونو نه يو وه کوم چې پټ دي او خلکو هير کړې دي. دا ځائې ډډې ته وه نو ځکه ئې د عبادت کوونکو دپاره د بندر او د يوه دوو مئينو دپاره د زيارت درجه لرله.

څنگه چې سړے کليسا ته داخل شي نو لمر خاتۀ اړخ ته په ديوال کيندلے شوے يو فونيقي تصوير په نظر راځي چې د ښائست او مينې د خدائې، عشتار، څرگندونه کوي. چاپيره تري اووۀ لوڅې پيغلې په بېل بېل انداز کښې ولاړې دي. د رومبۍ[۱] سره چورباتي (تارچ) ده، د دويمې[۲] سره گيتار، د دريمې[۳] سره د خوشبويه تيلو د سوزولو لوښې، د څلورمې[۴] سره د شرابو جگ، د پنځمې[۵] سره د گلابو غنچک، د شپږمې[۶] سره د مړانې د پاڼو (Laurel) څادر او د اوومې[۷] سره په لاس کښې غشے لينده دي او دا ټولې ډير په احترام سره عشتار ته گوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهم دېوال بو بل تصویر اویزان دی چې د ړومبي نه نوی ښکاري او په صلیب پورې مېخ د عیسی معنی ورکوي. په څنګ کښې ئې غمژنه مور (Mary Magdalen) او دوه نورې ښځې د ژړا په حالت کښې ولاړې دي. د دې تصویر نه داسې ښکاري چې دا په پنځلسمه یا شپاړسمه عیسوي پېړۍ کښې کېندلی شوی دی.

په لوېدیځ دېوال باندې دوه غونډې (ګردې) لاړې دي چې د لمر وړانګې ترې کلیسا ته داخلېږي او په تصویرونو لوېږي او هغوي ته داسې رنګ ورکوي لکه چې په طلائي او بیز رنګ، رنګ شوي وي. د کلیسا په مېنځ کښې یو مرمري څلور ګوټې ځائې دی چې په اړخونو ئې زاړهٔ نقشونه جوړ شوي دي. په دې نقشونو کښې ځینې د کاني شوې وینې د توتو لاندې په ګرانه ښکاري. د دې نه داسې معلومېږي چې لرغوني خلکو به په دې کمر باندې قرباني ورکولې او د پاسه به ئې وریاندې عطر، تېل او شراب اړول.

په دې کلیسا کښې د تولو نه زیات د توجه وړ خیز ژوره خاموشي ده چې ژوندیو خلکو ته د دېوې (دیوي) حقیقت په ګوته کوي او د تېرو نسلونو او د مذهب د ارتقائي تکو قیصه ورته اوروي. داسې نظاره شاعر د هغه دنیا نه ډېر لیرې وړي، په کومه کښې چې هغه اوسېږي او فلسفي په دې قائل کوي چې مذهب د انسان په ختمه کښې اغړلی شوی دی. هغهٔ (انسان) د داسې څهٔ ضرورت محسوس کاوهٔ چې لیدهٔ ئې نهٔ او په سمبولونو (علامتونو) ئې ورله مینه ماتوله. د دغه "سمبولونو" معنو د هغهٔ پټ رازونه ښرګندول او د مرګ او ژوند په حقله ئې د هغهٔ په ارمانونو رڼا اچوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ښار کلیسا ګښنې به په میاشت کښې یو ځل د سلمیٰ سره زما ملاقات کېدهٔ او څو ګړی به مې ورسره تېرولې. دې ناآشنا تصویرونو ته به مو کتل، په غرغره شوي عیسیٰ به مو سوچ کاوهٔ او په هغه فونیقي ځوانو سړیو او ښځو به مو فکر کاوهٔ څوک چې په ښائست ژوندي وو. د ښائست سره ئې مینه وه او د عشتار په شکل کښې ئې د ښائست عبادت کاوهٔ. د هغې د بت په وړاندې ئې عود لوګول او په زیارت ئې ورله عطر پاشل. دا هغه خلک دي چې هېڅ ئې هم داسې نهٔ دي پاتې چې سړے ئې ذکر وکړي، ما سېوا د نوم نه چې د وخت کاروان ئې د ابدیت مخې ته بیا بیا تکراروي.

د سلمیٰ سره د ملاقاتونو د وختونو لیکل زما دپاره ګران کار دے. دغه جنتي مهالونه د درد، خوشحالۍ، حسرت، امید او بدمرغۍ نه ډک وو.

مونږ په پټه په دغه زوړ کلیسا کښې لیدل کتل کول. زاړهٔ وختونه به مو رایادول، په روان وخت به مو خبره کوله، د راتلونکي وخت د اندېښنې اظهار به مو کاوهٔ او په قلاره به مو د زړهٔ پټ رازونه راویستل او یو بل ته به مو د خپلو خپلو دردونو او بدمرغیو ګیلې مانې کولې او په خیالي امیدونو او خواښینو خوبونو مو ځان لهٔ زړونه ښهٔ کول. ساعت ګړی وروسته به غلي شو، خپلې خپلې اوښکې به مو وچې کړې. بې له مینې به مو نور هر څهٔ شاته وغورځول او مسکي مسکي به شو. بیا به سلمیٰ زما تندے ښکل کړهٔ او زما زړهٔ به ئې له وجد نه ډک کړهٔ.
هغې چې به کله خپله سپینه دنګه غاړه راښکته کړه نو ما به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدل کیښې ښکل کړه او د هغې اننګي به داسې سرۀ شو لکه د سباؤن ږومبی پلوشه چې د غونډۍ په تندي پرېوځي. مونږ به په خاموشۍ سره لیرې افق ته کاتۀ چېرته چې به وربخې د پرېوتونکي لمر په نارنجي پلوشه رنګینې وې.

زمونږ خبرې به صرف تر مینې پورې محدودې نۀ وې، وخت په وخت به مو په روانو مسئلو خپل خیالونه څرګندول. سلمیٰ به په تولنه کښې د ښځو مقام، د هغوي په کردار د تېرو نسلونو اغیزې، د ښځې او خاوند ترمېنځ تعلق او هغه روحاني رنځونه او بدچلنۍ چې د نکاح ژوند په خطره کښې اچوي،د خپل بحث په بر کښې نیول. ما ته د هغې دا وېنا یاده ده چې "شاعران او لیکوال هڅه کوي چې د ښځې په حقیقت ځان پوه کړي خو تر نن ورځې پورې هغوي د هغې د زړۀ پټ رازونه اونۀ پېژندل ځکه چې هغوي هغې ته د جنسي پردې د شا نه ګوري او د هغې د بهرني وجود نه اخوا نور هېڅ هم په نظر نۀ ورځي. هغوي د نفرت د غتوونکي شیشې په توسط د هغې ننداره کوي او د کمزورۍ او اطاعت نه پرته نور هېڅ هم اونۀ مومي".

په یوه بله موقعه هغې په دېوال د کیندلي تصویر په لور اشاره وکړه او اوئې وئیل چې "د دې کمر په زړۀ کښې دوه سمبولونه وجود لري چې د ښځې د خواهشونو نچوړ او د هغې د روح هغه پټ رازونه په ګوته کوي، کوم چې د مینې او زړۀ چاودون، د محبت او قربانۍ، په تخت ناستې عشتار او د صلیب سره ولاړې ماري (Mary) ترمېنځ ځي راځي. سړے سر لوړي او نوم ناموس پلورې او ښځه ئې قیمت ادا کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدائے او د مرغیو د هغه سېل نه اخوا کوم چې به زمونږ په سرونو الوتۀ، نور هېڅا ته هم زمونږ د ملاقاتونو پته نۀ وه. سلمیٰ به "پاشا پارک" نومې ځائې ته په خپله بګې، کښې او بیا د دغه ځائې نه کلیسا ته پیاده راتله، چېرته چې به زۀ د هغې په انتظار کښې ناقلاره ناست وم.

مونږ نۀ خو د تماشه کوونکو د سترګو نه وېرېدو او نۀ خپلو ضمیرونو ته ملامته وو. هغه روح چې په اور پاک شي او په اوښکو اووینځلے شي، د هغه هر ځۀ نه لوړ شي ځۀ ته چې خلک شرم او بې عزتي وائي. دا روح بیا د غلامۍ د ضابطو او د هغه زړو رواجونو نه ازاد وي چې د انساني زړۀ د محبتونو په ضد ولاړ دي. همدغه روح دے چې د خدائے د تخت په وړاندې سرخ رویه ودرېدلے شي.

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د ابدي او لوړې پائې د قوانینو په معنی د پوهېدو تر وخته انساني تولنې اویا (۷۰) پېړۍ په ځان ناوړه قوانین منلي دي. د انسان سترګې د تتې رڼا اموخته شوي دي او د لمر رڼا ته نۀ شي کتلے. روحاني رنځ د یو نسل نه بل نسل ته پاتې کېږي او بیا د خلکو د ژوند داسې برخه وګرځي چې هغوي ئې د رنځ پر ځائې آدم ته د خدائے له اړخه ورکړې شوې فطري ډالۍ ګڼي. کۀ چېرې دغه خلک د دې رنځ د جراثیمو نه پاک سړے وموومي نو هغۀ ته په بنۀ سترګه نۀ ګوري.

هغه څوک چې په سلمیٰ په دې حواله بد وائي چې هغې د خاوند کور پرېښودۀ او کلیسا ته زما ملاقات له راتله په اصل کښې هغه رنځوران او تنګ نظري دي چې روغ او قوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته باغیان ښکاري. د هغوي مثال د هغه حشراتو دے چې د چا لاروي د پښنو لاندې د چقېدو د وېرې په تیارهٔ کښې په زمکه ننوځېږي.

یو مغلوب شوے قېدي کهٔ د زندان نه تښتېدلے شي او نهٔ تښتي نو دا بزدلي ده. سلمیٰ چې یوه بې قصوره بند بوانه وه، د دې توان نهٔ درلودهٔ چې ځان د غلامۍ د زنځیرونو نه ازاد کړي آیا هغې ته ګوته نیول پر ځائې دي ځکه چې د زندان د کړکۍ نه ئې د شنو پټېنو او پراخه فضا تماشه کوله؟ آیا خلک به هغې ته بې وفا وائي ځکه چې د هغهٔ د کور نه به راتله او زما سره به د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ کښېناسته؟ خلک پرېږده چې څهٔ ئې خوښه وي هغه دې وائي. سلمیٰ د هغه جبو نه راتېره شوې وه کومې چې نور روحونه په ښکته راکاږي او یوې داسې دنیا ته رارسېدلې وه چېرته چې د شرمښانو انګولا او د مارانو پرشار نهٔ شي رسېدے. خلک چې زما په حقله څهٔ غواړي هغه وئیلے شي ځکه چې هغه روح چې د مرګ ننداره ئې کړې وي د غلو د مخونو نه نهٔ وېرېږي. هغه مجاهد چې په سر ئې توري پرېېدلې وي او د پښنو لاندې ئې د وینو ویالې بهېدلې وي، د هغه کانو پرواه نهٔ کوي چې په کوڅو کښې ورباندې د ماشومانو لخوا راشغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني

یوه ورځ د جون د میاشتې په اخیري برخه کښې چې خلک د اوړي د ګرمۍ نه د ځان ژغورلو دپاره د ښار نه غر ته تللي وو، زه د نور کله پشان د سلمیٰ سره د ملاقات په غرض کلیسا ته لاړم. ما د ځان سره د اندلوسي (Andalusian) نظمونو یو کتاب هم وړے وه. کلیسا ته چې ورسېدم نو د سلمیٰ په انتظار کښېناستم. وخت په وخت به مې د خپل کتاب په پاڼو نظر اچاوه او هغه شعرونه به مې لوستل کومو چې زما زړه د ولولو نه ډکاوه او زما سر له ئې د هغه شاهانو، شاعرانو او راجګانو یاد راوړه چا چې خپل شان و شوکت ته په مخه ښه وئیلې وو. د اوښکو ډکې سترګې او سوري زړونه پاتې شوي وو او خپل محلونه، اداري او امیدونه ئې د لاسه ورکړي وو. ساعت ګړۍ وروسته سلمیٰ زما په نظر شوه چې د باغ په مېنځ کښې د کلیسا په لوري راروانه وه. هغه په خپله چترۍ داسې راټیټه شوې وه لکه د دنیا ټول غمونه چې ئې په خپلو اوږو راخستي وو. څنګه چې هغه کلیسا ته راغله او زما خواته کښېناسته نو ما ته د هغې په سترګو کښې د یو خاص بدلون نخښې په نظر راغلې او زه په هغې د ځان پوهولو دپاره ناقلاره شوم.

زما په ذهن کښې چې څهٔ ګرځېدل، هغه سلمیٰ محسوس کړل، لاس ئې زما په سر کېښوده او اوئې وئیل چې "زمامئینه! نزدې راشه او ما له د خپلې تندې ماتولو موقعه راکړه ځکه چې بېلتون مو په سر ودرېدلے دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ترې پوښتنه وکړه چې " ستا خاوند ته زمونږ د دې ځانې د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړه چې " زما خاوند نه خو په ما نظر لري او نه د دې نه خبر دے چې زما ورځې شپې څنګه تېرېږي څکه چې هغه د هغه غريبانو جينکو سره بوخت دے چې خپلې غريبۍ بدنامه کورونو ته شړلې دي. دا هغه بدبخته جينکۍ دي چې په خپلو وينو او اوښکو اخښلې ډوډۍ د خپلو وجودونو په بيه اخلي".

ما ترې تپوس وکړه چې هغه به ولې تا کليسا ته د راتلو او د خدائے پېغور اندې زما سره په ډېر درنښت د کښېناستو نه منع کوي؟ چېرته داسې خو نه ده چې ته پخپله ببلېدۀ غواړې".

د هغې په سترګو کښې اوښکې لړې راغلې او اوئې وئيل چې" نه په ما ګرانه! زه پخپله ببلېدۀ نه غوارم ځکه چې ته زما د ځان برخه ئې. زما سترګې چېرې هم تا ته په کتو نه ستړې کېږي ځکه چې ته زما د سترګو نور ئې خو کۀ چېرې د تقدير فيصله دا وي چې زه دې د ژوند په هغه شاړه لړه لړه شم کومه چې د قدغنونو نه ډکه ده نو ولې دې تاهم د ځان په رنګ کړم". بيا هغې اووئيل چې " زه تا ته هر څۀ نشم وئيلے ځکه چې درد زما ژبه ګونګه کړې ده او زه خبرې نشم کولے. شونډې مې خپګان ګنډلې دي او د خوزېدو تاب نۀ لري. بس دومره پوره وګڼه چې زه وېرېږم چې چېرته ته هم په هغه لټ کښې اونۀ انښتلې چې زه پکښې انښتې يم".

بيا ما اووئيل چې " سلمٰی ستا مطلب څۀ دے او ته د چا نه وېرېږې؟ هغې مخ په لاسونو پټ کړه او اوئې وئيل چې " پادري ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا پته لګېدلې ده چې زۀ په میاشت کښې یو ځل د هغه قبر ته اوځم په کوم کښې چې هغۀ زۀ ښخه کړې یم".

ما ترې تپوس وکړۀ چې "پادري ته زمونږ د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړۀ چې "کۀ چېرې هغۀ ته پته لګېدلې وے نو زۀ به اوس دلته ستا په خوا کښې ناسته نۀ وے خو هغۀ ته شک شوے دے او خپل ټول نوکران او محافظان ئې چامتو کړي دي چې پر ما کلک نظر وساتي. زۀ داسې محسوسوم چې زۀ چې په کوم کور کښې اوسېږم او په کومه لاره ځم هغه ټولې سترګې سترګې دي او ماته ګوري، ټولې ګوتې ګوتې دي او زما په لور اوچتېږي او ټولې غوږونه غوږونه دي او زما د خيالونو ګونګوسي اوري".

PUKHTO.NET

هغه لږ ساعت غلې وه بیا ئې په مخ اوښکې راتوئې شوې او زیاته ئې کړه چې "زۀ د پادري نه نۀ وېرېږم ځکه چې لوندوالے ډوب شوي نۀ شي وېرولے خو زما سره ستا غم دے چې اوبه انښلې او د هغۀ ښکار به شې. تۀ لاځوان ئې او د لمر د رڼا غوندې ازادئې. زۀ د هغه تقدیر نه نۀ وېرېږم کوم چې خپل ټول غشي زما په سینه کښې راښخ کړي دي خو زما سره داغم دے چې دغه مار چېرته ستا پښې اونۀ چیچي او د غرۀ د هغه ځوکې د سرکولو نه دې اونۀ باسي چېرته چې راتلونکے وخت د خپلو خوشحالیو او پیاوړتیا سره ستا انتظار کوي".

ما اووئیل چې "ځوک چې د رڼا مارانو چیچلے نۀ وي او د تیارې شرمښانو دا ړلے نۀ وي هغه به تل په ورځو او شپو تېر خوري. خو سلمٰی! تۀ دا واوره او په غور ئې واوره چې ستا ځۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال دے چې د خلکو د ناوړه او سپک سلوک نه د ځان ژغورلو دپاره جدائي یوازینۍ لار ده؟ ستا څهٔ خیال دے چې د مینې او ازادۍ لاره بنده ده او د مرګ د غلامانو د مرضۍ په وړاندې د مرۍ غزولو نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې؟

هغې ځواب راکړهٔ چې" د جدايۍ او یو بل ته د " مخه ښه" وئیلو نه سېوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې"

پر ما باغیانه جذبه راغله د هغې لاس مې ونیوهٔ او په غصه کښې مې اووئیل چې" مونږ د ډېر اوږد وخت دپاره د خلکو خوښه وکړه. د رومبي ملاقات نه واخله تر دې وخته پورې مونږ د رندو په پل تګ وکړهٔ او د هغوي د بتانو په وړاندې مو د هغوي سره سجدې ولګولې. د هغه وخت نه تر دې وخته پورې مونږ د پادرې د لاس هغه غونډوسکې پاتې شو چې په خپله خوښه مو یو خوا بلخوا ولې راولې. آیا تر مرګه پورې به مونږ د هغهٔ مرضي کوو؟ آیا خدائے پاک مونږ له ساه د دې دپاره راکړې ده چې مونږ ئې د مرګ د پښو لاندې کړو؟ آیا هغهٔ مونږ ته ازادي د دې دپاره رابخښلې ده چې مونږ ترې د غلامۍ دپاره سیورے جوړ کړو؟ هر هغه څوک چې د خپلې جذبې اور په خپلو لاسونو وژني د خدائے په نزد کافر دے ځکه چې زمونږ په جذبو کښې بلېدونکے اور خدائے پخپله لګولے وي. هر هغه څوک چې د استبداد په ضد بغاوت نهٔ کوي، پخپله د خپل ځان سره بې انصافي کوي. سلمیٰ! زهٔ په تا مئین یم او تهٔ هم زما سره مینه لرې. او مینه یوه بې بها خزانه ده چې خدائے پاک ئې حساسو او سترو خلکو ته د تحفې په توګه ورکوي. آیا مونږ دا خزانه د لاسه وغورځوو او خنزیران پرېږدو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهٔ ئې شندي او د ښښو لاندې ئې کړې؟ دا دنیا د ښائست او زړهٔ راکښون نه ډکه ده نو بیا ولې مونږ په دې تنګ سورنګ کښې اوسېږو کوم چې پادري او د هغهٔ مرستیالو زمونږ دپاره کنستلے دے؟ ژوند د خوشحالۍ او ازادۍ نه ډک دے نو بیا ولې دې مونږ د خپلو اوږو نه دا دروند جغ اونهٔ غورځوو. د خپلو ښښو ځولنې دې ماتې نهٔ کړو او د امن په لورې دې په ازاد مټ لاړ نهٔ شو. راځه چې د دې وړوکي کلیسا نه د خدائے د لوئې کلیسا په لورې روان شو. راځه چې دا د جهالت او غلامۍ ملک پرېږدو او یو داسې لیرې ملک ته لاړ شو چې د دې غلو لاس ورته نهٔ وررسي. راځه چې د تیارې په پرده کښې ساحل ته ځان اورسوو. په بېړۍ کښې کښېنو او په سمندر پورې ځو. هلته به مونږ له یو داسې ژوند په لاس راشي چې د خوشحالیو او یو بل پېژندنې نه به ډک وي. سر په مهٔ کوه سلمیٰ! ځکه چې دا لمحې زمونږ دپاره د بادشاهانو د تاجونو نه زیاتې قیمتي دي او د فرشتو د تختونو نه زیاتې لوړې دي. راځه چې د لمر د رڼا دا تار واخلو، دا به مونږ د دې شارې صحرا نه داسې پټیو ته بوځي چېرته چې ګلونه او خوشبوداره بوټي زرغونېږي"

هغې خپل سر وخوزاوهٔ او د کلیسا په چت باندې ئې څهٔ داسې څیز ته په غور وکتل چې په نظر نهٔ راتهٔ. په شونډو ئې یوه غمژنه مسکا خوره شوه او بیا ئې اووئیل چې " زما جانانه! نه- قدرت زما په لاس کښې یوه داسې پیاله ایښې ده چې د سرکې او د تریخې د ترخو اوبو نه ډکه ده. زهٔ په خپل ځان د دې د څښلو جبر په دې غرض کوم چې د دې د بېخ د پوره تریخوالي نه خبر شم او تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ئې وخښنم تر څو چې يو څو ځاځکي پاتې شي، کوم چې به زهٔ په قلاره قلاره له ستوني تېروم. زهٔ د تسکين او د مينې د نوي ژوند جوګه نهٔ يم. زهٔ د ژوند د خوږ لت او خوشحاليو سينه نهٔ لرم ځکه چې مرغۍ په ماتو ځانګونو په فضا کښې الوت نهٔ شي کولے. هغه سترګې چې د ډېوې د تتې رڼا اموخته وي د لمر رڼا ته د ښغو کتو تاب نهٔ لري. ما ته د خوشحاليو ذکر مهٔ کوه ځکه چې د دې قسمه يادونه ما دردوي. ماته تسکين مهٔ يادوه ځکه چې ما بوږنوي. د دې پر ځائې ماته ګوره زهٔ به تا ته هغه مقدسه رڼا وښايم کومه چې قدرت زما د زړهٔ په ايرو کښې پېدا کړې ده. تا ته پته ده چې زهٔ ستا سره داسې مينه کوم لکه يوه مور چې د خپل يکي يو بچي سره کوي او مينه ماته دا سبق راکوي چې زهٔ ستا ساتنه داسې وکړم چې زما د خپل ذات نهٔ هم محفوظ پاتې شې. هم دا مينه چې په اور پاکه شوې ده زما مخې ته ودرېږي او ما ستا په پل ليرې وطن ته د تلو نه منع کوي. مينه ما په دې غرض وژني چې تهٔ ازاد او سپېځلے ژوند وکړے شې. محدوده مينه دا تقاضا کوي چې محبوب په خپله ولقه کښې راولي خو لامحدوده مينه صرف د خپل وجود غوښتنه کوي. هغه مينه چې د ساده والي او بوغرېتوب په مېنځ کښې راځي د محبوب په خپلولو کښې قرار مومي او په غاړه وتلو وده کوي خو کومه مينه چې د ستورو د مسکن په څولۍ کښې رازېږېدلې وي او د شپې د رازونو سره ښکته راکوزه شوې وي. هغه بې له ابديت او لاځانيت نه نور په هېڅ کښې هم قرار نهٔ مومي. د الوهيت نه اخوا (پرته) نور د هېڅ څيز په وړاندې په تيټ سر نهٔ ودرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ماته پته ولګېده چې پادري ما د خپل ورارهٔ د کور نه وتلو ته نهٔ پرېږدي او د خپلې يکې يوې خوشحالۍ نه مې هم منع کوي نو زهٔ د خپلې کوټې کړکۍ ته ودرېدم او د سمندر طرفته مې نظر واچاوهٔ او د دې نه اخوا په پراخه هېوادونو او په هغوي کښې په موجوده ازادۍ او ذاتي اختيار مې فکر وکړهٔ. ما داسې وګڼله لکه چې زهٔ ستا سره نزدې اوسېږم، ستا د روح سيورے رانه چاپېره دے او ستا د محبت په سمندر کښې ډوبه يم خو دې تولو خيالونو کوم چې د يوې ښځې زړهٔ روښانه کوي او د زړو رواجونو په ضد ئې بغاوت ته لمسوي او د ازادۍ او عدل د سيوري لاندې ژوند ور په ګوته کوي، زما دا يقين جوړ کړهٔ چې زهٔ کمزورې يم او زمونږ مينه دومره محدوده او ناتوانه ده چې د لمر مخې ته د ودرېدو جوګه نهٔ ده. ما داسې چغې کړې لکه چې د چا بادشاه نه ئوک باچائي او خزانې په زور ونيسي خو بيا سمدستي ما په خپلو اوښکو کښې ستا تصوير وليدهٔ چې ماته ئې نيغ نيغ کاتهٔ او ماته ستا هغه خبره راپه ياد شوه چې «راځه سلمٰی چې د توپان په وړاندې کوټلي برجونه جوړ شو. راځه چې د دښمن په وړاندې د زړهٔ ورو سپايانو غوندې ودرېږو، د هغهٔ د وسلو مقابله وکړو، کهٔ چېرې مړهٔ شو نو شهيدان به شو او کهٔ ژوندي پاتې شو نو ژوند به مو د اتلانو وي. د خندانو او ستونځو زغم د غلي کښېناستو نه زيات د درنښت کار دے». په ما ګرانه! دا ستا د هغه وخت تکي دي کله چې د مرګ وزرې زما د پلار په کټ خمبېدلې، کله چې پرون زما په سر د مايوسۍ وزرې وخمبېدې نو ماته ستا دا تکي راياد شو، خان مې کلک کړهٔ او داسې مې محسوسه کړه لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د قیدخانې په تیارو کښې یو قسم د قدر وړ ازادي زمونږ ستونځې کموي او په دردونو مو اوبۀ اړوي. ماته پته ولګېده چې زمونږ مینه دومره ژوره ده لکه سمندر، دومره اوچته ده لکه ستوري او دومره پراخه ده لکه دا پاس اسمان. زۀ محسوسوم چې زما په کمزوري روح کښې یو نوے توان راغلے دے او دا توان په اصل کښې هغه اهلیت دے چې سړے د یو غوریز ځیز د ګټلو دپاره د یو نسبتاً کم غوریز ځیز د قربانۍ جوګه کوي او دا قرباني ماله خوشحالي راکوي ځکه چې د دې په شا زما مدعا دا ده چې تۀ د خلکو په نظر کښې دروند او سپېڅلے پاتې شې او د هغوي د درغلۍ او زړۀ ازارۍ نه په امان شې.

په تېر وخت کښې چې به کله زۀ دې ځائې ته راتلم نو داسې به مې محسوسوله لکه چې درانۀ زنځیرونه راته پراتۀ وي خو نن زۀ د داسې یو نوي عزم سره راغلمه چې په زولنو پورې خاندي او زما منزل رالنډوي. زۀ به دې کلیسا ته د یوې ترهېدلې بلا (مشبح) په رنګ راتلمه خو نن د هغه زړۀ ورې ښځې په رنګ راغلمه کومه چې د قربانۍ په قدر و قیمت پوهېږي او د بدې ورځې په ارزښت هم خبر وي. زۀ د یوې داسې ښځې په رنګ راغلمه چې خپل مشین د جاهلو خلکو او د خپل روح د لوږې نه په امان ساتل غواړي. زۀ به ستا خواته د یو رېږدونکي سیوري په رنګ کښېناستم خو نن زۀ دې له راغلې یمه چې د عیسیٰ ؑ او عشتار په وړاندې تاته خپل باطن ښکاره کړم.

"زۀ هغه ونه یمه چې په سیوري لویه شوې یمه خو نن زۀ خپل ښاخونه داسې غزومه چې د لږ ساعت دپاره د ورځې په رڼا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ شي راشي. زما مېنېه! زه دې له راغلې يمه چې ستا سره خدائې په اماني وکړمه او زه دا هيله لرم چې زمونږ "مخه ښه" به داسې دروند او د وقار نه ډک وي لکه څنګه چې زمونږ مينه ده. راځه چې خپل "مخه ښه" د اور په رنګ کړو کوم چې سره زر راکړوي او لاټې ځلانده کوي".

سلمٰی ما ته د څه وئيلو يا احتجاج کولو موقعه نه راکوله هغې ماته په خير خير کاتهٔ، سترګې ئې پرقېدلې، د مخ وقار ئې په خپل ځائې وهٔ او د يوې داسې فرښتې غوندې ښکارېدهٔ چې د درناوي او خاموشۍ وړ وي. بيا هغې د معمول خلاف ځان پر ما راوغورځاوهٔ او خپل پاسته لاسونه ئې زما نه چاپېره کړهٔ او زما په شونډو ئې يوه توده او ژوره مچه (بوسه) ثبت کړه.

څنګه چې لمر کوز شهٔ او د دې باغونو او بڼونو نه ئې خپلې وړانګې راټولې کړې نو سلمٰی د کليسا مېنځ ته لاړه او د هغې په دېوالونو او ګوټونو ئې داسې اوږد نظر واچاوهٔ لکه چې د خپلو سترګو رڼا ئې دغه تصويرونو او سمبولونو ته ورداخلول غوښتل. بيا هغه وړاندې ورغله او د عيسیٰ (ع) د تصوير په مخکښې په احترام راښکته شوه. پښې ئې ورله ښکل کړې او په ګونګوسي ئې اووئيل چې "اے عيسیٰ (ع) ما ستا صليب غوره کړهٔ او د عشتار د مزو او خوشحالو دنيا مې پرېښوده. ما د ازغو څادر واغوستهٔ او د بري د ونې د پاڼو (Laurel) څادر مې وغورځاوهٔ او د عطرو او خوشبويو پر ځائې مې ځان په وينو او اوښکو اووينځهٔ. ما د هغه پيالې نه د تريخې اوبهٔ او سرکه وڅښله کومه چې د شرابو او ژوند د اوبو دپاره جوړه شوې وه. زما قدرمنه! ما په خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېروکارو کښې قبوله کړه او د هغوي سره مې کليلي ته بوځه چا چې تۀ غوره کړے ئې او په خپله بده ورځ قناعت لري او په خپلو حسرتونو خوشحاله دي".

بيا هغه راپورته شوه، ماته ئې وکاتۀ او ونې وئيل چې "اوس به زۀ په خوشحالئ خپلې تيارۀ څمستې ته لاړه شم چېرته چې خوفناک روحونه اوسېږي. په ماګرانه! تۀ په ما زړۀ مۀ سېزه او زما په حال افسوس مۀ کوه ځکه چې کوم روح چې د خدائے سيورے يو وارې اووينې هغه بيا د شېطانانو د روحونو نه نۀ وېرېږي او کومه سترګه چې يو وار د خدائے په لور وغړېږي هغه بيا د دنيا دردونه نۀ شي پټولے".

د دې تکو د وئيلو سره سلمئ د عبادت د ځائې نه لاړه او زۀ هلته پاتې شوم. د فکرونو په سمندر کښې ډوب وم او د الهام په هغه دنيا کښې ورک وم، چېرته چې خدائے په تخت کښېني او فرښتې د انسانانو عملونه ليکي او روحونه د ژوند د الميې قيصه اوروي او جنتي مرغئ د مينې، حسرت او لافانيت ثناء خواني کوي.

زۀ چې د دې خوبه راوېښېدم نو د شپې تيارۀ خوره شوې وه او خپل ځان مې د باغونو په مېنځ کښې په داسې حالت کښې وارخطا وليدۀ چې د سلمئ د هر يو تکي بازګشت مې په غوږونو کښې بيا بيا ګرځېدۀ. د هغې خاموشي، د هغې حرکات، د هغې انداز، د هغې د مخ تاثر او د هغې د لاسونو لمس تر هغې راياد بدۀ تر څو چې زۀ د بېلتون او ايکړ (يوازې) ژوند په درد نۀ وم پوه شوے. زۀ مايوسه او زړۀ ماتے وم. ماته په رومبي ځل دا انکشاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشۀ چې سرې، سره د دې چې ازاد پېدا کېږي ولې بیا هم د هغه سختو ضابطو غلامان وي، کومې چې د دوي نیکونو د دوي دپاره پرېښې وي او دا چې د ستورو مسکن کۀ مونږ ته هر څومره نۀ بدلېدونکے ښکاري، په اصل کښې د سبا خوښې ته د نن او د نن خوښې ته د پرون تسلیمي ده. د هغه شپې نه راپدېخوا ما د پېرۍ پېرۍ په هغه روحاني قانون فکر (چورت) کړے دے د کوم په اساس چې سلمٰی د ژوند پر ځائې مرګ غوره کړې دے او د پېرۍ پېرۍ مې د قربانۍ د درنښت او د بغاوت د خوشحالیو ترمېنځ په دې غرض موازنه کړې ده چې کوم یو پکښې زیات ښائسته او درونډ دے خو د دې هر څۀ په نتیجه کښې، سا یو صداقت موندے دے او دغه صداقت خلوص دے کوم چې زمونږ په ټولو عملونو کښې ښائست او درنښت پېدا کوي او دا خلوص په سلمٰی کښې موجود وۀ.

PUKHTOONET
پښتو ډاټ نېټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجات ورکوونکے

د سلمیٰ د وادهٔ پنځهٔ کاله وشو خو د هغې او د هغې د خاوند ترمینځ د روحاني تړون د ټینګولو او د هغوي د بېزاره روحونو د راپوځائي کولو دپاره د هغې بچي وهٔ نهٔ شو.

شنډې ښځې ته په یو ځائې کښې هم په ښهٔ نظر نهٔ کتل کېږي ځکه چې د اکثرو سړیو دا خواهش وي چې د اولاد په توسط د ژوند سره خپل تړون ته ادامه ورکړي.

PUKHTO.NET

معتبر سړے شنډې ښځې ته د دښمن په سترګه ګوري، د هغې نه کرکه کوي، د خانه نې بېلوي او د مرګ ارمان ئې کوي. منصور هم دا قسم سړے وهٔ. په مادي ډول داسې وهٔ لکه زمکه د کلکوالي په حواله داسې وهٔ لکه فولاد او د لوړې په لحاظ داسې وهٔ لکه قبر.
سلمیٰ کهٔ هر څومره ښکلې او زړهٔ راښکوونکې وه خو د هغهٔ د نوم او شهرت د ادامې دپاره د هغهٔ د اولاد ارمان د هغهٔ د نظره غورځولې وه.

کومه ونه چې په غار کښې لویه شي هغه مېوه نهٔ نیسي او سلمیٰ چا چې د ژوند په سیوري کښې عمر تېر کړے وهٔ د مور جوړېدو جوګه نهٔ شوه.

بلبل د دې وېرې په پنجره کښې خاله نهٔ جوړوي چې غلامي به ئې د چیچو(بچو) تقدیر جوړ شي............

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی د خپل غمژن ژوند قهدي وه او دا د قدرت رضا وه چې هغه دې د دې ژوند د شریکولو دپاره بل قهدي پیدا نهٔ کړي. د میدان ګلونه د لمر د محبت او د فطرت د مینې بچي وي او د سرېو بچي د مینې او ښکې جذبې ګلونه وي.

د مینې او همدردۍ جذبې په راس بېروت کښې واقع د سلمی په ښکلي کور کښې چېرې هم غلبه وهٔ نهٔ مونده. سره د دې چې هغه به هره شپه د خدائے په حضور کښې په سجده پرېوته او د خپل تسکین او تسلۍ په خاطر به ئې د اولاد دپاره سوال کاوهٔ.

هغې تر هغې پورې دعاګانې غوښتې تر څو چې ئې د خدائے په دربار کښې ځائې نهٔ وهٔ نیولے.

بلاخره د غارونه د مېوې نیولو دپاره په جوړېن کښې راغله. د پنجرې بلبل د خپلو وزرو د ښو نه خاله جوړول شروع کړهٔ. سلمی خپل په زنځیرونو تړلي لاسونه د قدرت د دې سترې تحفې د حاصلولو دپاره د اسمان په لور اوچت کړل او بل هېڅ څیز هم هغې ته د مور جوړېدو د امید نه زیاته خوشحالي نهٔ شوه ورکولے.

هغې ډېر په بې قرارۍ انتظار کاوهٔ او ورځې ئې شمارلې او د دنیا د ټولو نه د خوږې نغمې (د خپل بچي اواز) د اورېدو ساعت ته ئې سترګې نیولې وې.

هغې د خپلو اوښکو نه د یو روښانه مستقبل د سباؤن سر ایښودے وهٔ.

د نسان میاشت وه چې سلمی د درد او څړیکو په کټ پرېوته چېرته چې مرګ او ژوند د یو بل سره لاس او ګرېوان وو. ډائي او ډاکټر دنیا ته د نوي مېلمه د ورکولو تیارے کړے وهٔ. د شپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته سلمىٰ پرله پسې چغې شروع کړې..... هغه چغې چې ژوند د ژوند نه بېلوي..... د نيشت په مسکن کښې د دوام چغې.. د لويو قوتونو د خاموشۍ په وړاندې د وړوکي قوت چغې... د هغه بې وسه سلمىٰ چغې چې د مرګ او ژوند د پښو لاندې نااميده پرته وه.

سحر وختي د سلمىٰ ماشوم وزېږېدهٔ کله چې هغې سترګې وغړولې نو د کوټې ټول خلک ئې مسکي وليدل. هغې په دوهم نظر وليدل چې مرګ او ژوند لاهغسې د هغې د کټ په څنګ کښې د يو بل سره انښتي وو، هغې بيا سترګې پټې کړې او په چغه ئې په ړومبي ځل اووئيل چې " اے زما زويه! داڅې ماشوم په ريښمين ورښي کښې وتاړهٔ او د خپلې مور په خوا کښې ئې واچاوهٔ خو ډاکټر يو مخې سلمىٰ ته کاتهٔ او په خپګان خپګان ئې سر خوزاوهٔ.

د خوشحالۍ اوازونو کاونډيان راوېښ کړل، هغوي په منډه منډه پلار ته د وارث په پېدا کېدو د مبارکۍ ورکولو دپاره د هغهٔ کور ته لاړل خو ډاکټر بيا هم د سلمىٰ او د هغې د ماشوم نه نظر نهٔ اړاوهٔ او سر ئې خوزاوهٔ نوکرانو په منصور د زهري کولو دپاره منډې کړې خو ډاکټر د سلمىٰ او د هغې د ماشوم نه سترګې نهٔ ويستلې او په مخ ئې د نااميدۍ اثار ګرځېدل.

څنګه چې لمر راوخاتهٔ نو سلمىٰ خپل ماشوم سينې ته واچاوهٔ. هغهٔ په ړومبي ځل سترګې وغړولې او خپلې مور ته ئې وکاتهٔ بيا ورپرېدېدهٔ او سترګې ئې په اخيري ځل پټې کړې. بيا ډاکټر ماشوم د سلمىٰ د غېږې نه رااوچت کړهٔ او اوښکې ئې په مخ راروانې شوې. بيا ئې د ځان سره اووئيل چې " دا مبلمه روان دے ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم مړ شهٔ په داسې حال کښې چې "ګاوندیانو ئې د پلار سره د کور په لویه کوټه (Hall) کښې خوشحالي کولې او د هغهٔ د وارث د روغې خټې په شعار ئې جامونه پورته کول. سلمیٰ ډاکټر ته کتل او منت ئې کاوهٔ چې "زما ماشوم راکړه چې په سینه پورې ئې ونیسمه".

سره د دې چې ماشوم مړ وهٔ خو په لویه کوټه کښې د پیالو کړنګار مخ په زیاتې وهٔ.... هغه په سباؤن کښې پېدا شوې وهٔ او د لمر خاتهٔ په وخت مړ شهٔ.....

د هغهٔ پېدائښت داسې وهٔ لکه یو خیال، مرګ ئې داسې وهٔ لکه یو اسویلے او فنا داسې شهٔ لکه یو سیورے.

هغه د مور د تسلي او تسکین دپاره ژوندے پاتې ئهٔ شهٔ. د هغهٔ ژوند داسې د شپې په پائې کښې شروع شهٔ او د ورځې په پېل کښې پائې ته ورسېدهٔ لکه چې د پرخې یو څاڅکے د تیارې سترګې راوڅڅوي او د رڼا لمس ئې وچ کړي.

یوه داسې ملغلره چې چپې (څپې) ئې د خان سره ساحل ته راوړي او په بېرته تلو کښې ئې د سمندر تل ته کوزه کړي. یو داسې زینګ چې د ژوند د غوټۍ نه ګل شي او د مرګ د پښو لاندې ریزه ریزه شي.

یو ګران مېلمه د چا راتګ چې د سلمیٰ زړهٔ روښانه کړهٔ او بېرته تلو ئې د هغې روح مړ کړهٔ.

دا د انسان ژوند دے، د قومونو ژوند دے، د لمرونو، سپوږمیو او ستورو ژوند دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی ډاکټر ته سترګې ونیوې او چغه ئې کړه چې زما ماشوم ماله راکړه چې زۀ ئې په سینه پورې ونیسم".

ډاکټر غرېو ونیوۀ او په ټیټ سر ئې اووئیل چې "بي بي! ستا ماشوم مړ دے. تۀ حوصله وکړه".

چې د ډاکټر دا خبره ئې واورېده نو سلمی یوه دردناکه چغه اووهله. بیا د لږ ساعت دپاره غلې شوه او په خوشحالۍ مسکۍ شوه. د هغې مخ داسې روڼ شۀ لکه چې د څۀ خاص راز انکشاف ورباندې شوے وي او په قلاره ئې اووئیل چې "زما بچیه! تۀ زما د بوتللو دپاره راغلے ئې، تۀ د دې دپاره راغلے ئې چې ماته د ساحل لاره سمه کړې. زما بچیه! زۀ تیاره یم. څه چې د دې تیارۀ خمستې نه بهر شو".

په یوه دقیقه کښې دننه د لمر ورانګې د کړکۍ د پردو نه راتېرې شوې او په هغه دوو خاموشه وجودونو پرېوتې کوم چې د ژورې خاموشۍ د باوقاره پهرې لاندې په کټ پراتۀ وو او مرګ ورباندې خپلې وزرې سیورے کړې وې. ډاکټر د اوښکو ډکې سترګې د کوټې نه اووتۀ او څنګه چې غمې کوټې ته ورسېدۀ نو خوشحالۍ او اتنونه په غم بدل شو. ولې منصور نۀ خو څۀ اووئیل او نۀ ئې د سترګو نه اوښکې لاړې. هغۀ په خپل ښي لاس کښې پیاله نیولې وه او لکه د بت غوندې بې حرکته ولاړ وۀ.

په دوېمه ورځ سلمی د خپل وادۀ په سپینه جوړه کښې کفن شوه او په تابوت کښې کېښودے شوه. د ماشوم کفن د هغۀ ورنیے وۀ، د هغۀ تابوت د هغۀ د مور غېږه وه او لحد ئې د هغې خاموشه سینه وه. دواړه مړي په یو تابوت کښې راواخستے شو او زۀ په ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام د هغه خلکو سره روان شوم چا چې سلمیٰ او د هغې ماشوم د خپل ارام ځائې ته وړل

اديرې ته په رسېدو پادري غالب په خوږ اواز وېنا شروع کړه او نورو وړو پادريانو په دعاګانو ګوتې پورې کړې او په تتو مخونو ئې د جاهليت او بې نيازۍ پرده راخوره شوه.

کله چې تابوت لحد ته کوز کړے شو نو د ولاړو خلکو نه يو په ګونګوسي اووئيل چې" دا زما په ژوند کښې اول ځل دے چې په يو تابوت کښې مې دوه مړي وليدل". يو بل سړي اووئيل چې" داسې ښکاري لکه چې دا ماشوم د يو بې رحمه خاوند نه د خپلې مور د ازادولو دپاره راغلے وۀ"

دريم تن اووئيل چې" منصور ته وګوره، داسې اسمان ته ګوري لکه چې سترګې ئې د شيشې نه جوړې شوې وي. داسې هډو ښکاري نۀ لکه چې ښځه او ماشوم ئې دواړه په يوه ورځ مړۀ وي". يو څلورم سړي زياته کړه چې" د هغۀ ترۀ –پادري- به ورله سباله د دې نه مالداره او تکړه ښځه وادۀ کړي"

پادري غالب او واړۀ پادريان لګيا وو تر هغه وخته ئې په خوږ اواز (ترنم) وېنا کوله تر څو چې قبر کنستونکو ډوره ډکه کړې نۀ وه. بيا خلک يوه دوي يوه دوي د پادري او د هغۀ د ورارۀ خواله ورتلل او غمرزاي ئې ورسره کوله خو زۀ يوې ډډې ته ولاړ وم او د تسلۍ دپاره داسې څوک نۀ راتلل لکه سلمیٰ او د هغې ماشوم چې زما هيڅ هم نۀ وو

"مخه ښه" ويونکي د اديرې نه لاړل، قبر کنستونکے چارې (بېلچه) په لاس د دغه نوي قبر په خوا کښې ودرېدۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهٔ د هغهٔ خوا له ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه چې "تا ته پته شته چې فارس افندي په کوم ځائې کښې ښخ شوے وهٔ؟" هغهٔ لږ ساعت ماته وکاتهٔ او بيا ئې د سلمىٰ قبر ته اشاره وکړه او وئې وئيل چې په دې ځائې کښې ما د هغهٔ لور د هغهٔ دپاسه کېښوده. د هغهٔ د لور په سينه مې د هغې ماشوم ځائې کړهٔ او د هغوي ټولو دپاسه مې په دې چارې خاورې واړولې". بيا ما اوئيل چې" په دې ډوغل کښې تا زما زړهٔ هم ښخ کړے دے".

څنګه چې قبر کنستونکے د سپېدار د ونو شاته پناه شهٔ نو زما نه نور زغم اونهٔ شهٔ، زهٔ د سلمىٰ په قبر ورپرېوتم او اومې ژړل.

پائې

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د
ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د
انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز
کړے دے چې د زړهٔ دننه واردات ترې هم
پټ نهٔ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په
لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو
قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د
لوستونکي په وړاندې داسې په عام فهم
انداز کښې ږدي چې سړے ارو مرو متاثره
کوي.

ډاکټر خالق زیار

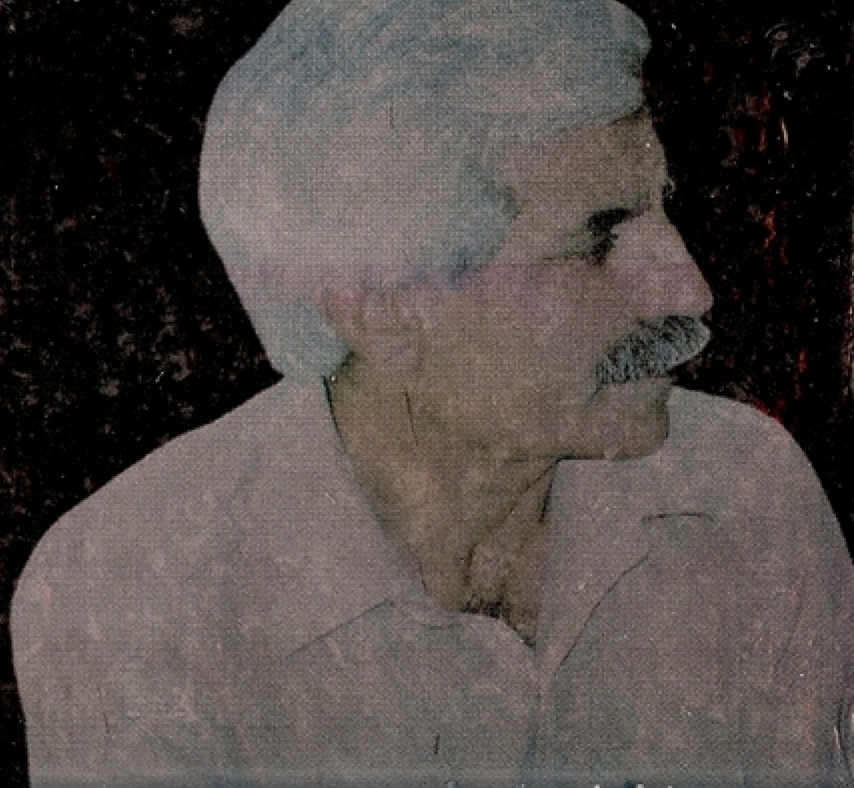

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library